

Анекс I

План за праћење примене препорука Комитета за права детета

ПЛАН ЗА ПРАЋЕЊЕ ПРИМЕНЕ ПРЕПОРУКА УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА

**ПРЕПОРУКЕ КОМИТЕТА ЗА ПРАВА ДЕТЕТА
у вези са II-III извештајем Републике Србије о примени
Конвенције о правима детета-CRC од 3.2.2017. године**

Р. БР	КЛАСТЕР	ПРЕПОРУКА	Надлежни орган/институција	Динамика	Индикатори	Повезаност са Циљевима одрживог развоја Агенде 2030	Статус препоруке
1	САРАДЊА СА УН И ПРОЦЕСИ ИЗВЕШТАВАЊА	5. Комитет препоручује да држава чланица предузме све неопходне мере да испуни раније препоруке из 2008. године (CRC / С / SRB / CO / 1) који нису спроведене или нису спроведене у потпуности.	Центар за права детета Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог	до 2022. г.		Циљ 16 Циљ 17	У РЕАЛИЗАЦИЈИ
2	ЗАКОНОДАВСТВО	7. Комитет подсећа на своју ранију препоруку и подстиче државу чланицу да настави усклађивање свог законодавства са принципима и одредбама Конвенције. Нарочито Комитет препоручује да држава уговорница: (А) Донесе свеобухватни закон за децу и уведе поступак процене утицаја на права детета за све нове законске регулативе која су усвојене на националном нивоу; (Б) Измени Закон о одређивању максималног броја запослених у јавном сектору како би се осигурало да његове мере штедне не утичу негативно на квалитет и ефикасност услуга за децу.	Министарство за бригу о породици и демографију Министарство државне управе и локалне самоуправе Влада Савет за права детета /Центар за права детета	до 2022. г.	7а– 1 Свеобухватни Закон о деци донет у Народној Скупштини 7а – 2 Развијена методологија за спровођење процене утицаја нових законских регулатива на права детета 7а - 3 Влада усвојила поступак процене утицаја нових законских регулатива на права детета као обавезан корак у доношењу нове регулативе 7б– 1 Ван снаге стављен Закон о изменама и допунама Закона о одређивању максималног броја запослених у јавном сектору	Циљ 1 Циљ 16 Циљ 17	У РЕАЛИЗАЦИЈИ
3	СВЕОБУХВАТНА ПОЛИТИКА И СТРАТЕГИЈА	9. Комитет препоручује да држава уговорница: (А) Усвоји конзистентан политички оквир који ће заменити Национални план акције за децу и служити као основ за ефикасно планирање буџета и праћење одговарајућих политика; (Б) Осигурати консултације са свим	Министарство за бригу о породици и демографију Савет за права детета Влада /Центар за	до 2022. г.	9а - 1 Усвојен нови Национални план акције за децу односно други одговарајући стратешки оквир за ефикасно планирање буџета и праћење одговарајућих политика за децу који адекватно рефлектује препоруке Комитета за права детета 9б - 1 Број обављених консултација са свим релевантним актерима, укључујући и децу, о процени утицаја претходног НПА за децу, са идентификованим недостацима	Циљ 16	НИЈЕ РЕАЛИЗОВАНА

		<p>релевантним актерима, укључујући и децу, да се процени утицај претходног плана и идентификују сви потенцијални недостаци како би се унапредио</p> <p>(Ц) Осигурати да сваки нови план буде је подржан одговарајућим елементима за његову примену, укључујући довољно људских, техничких и финансијских ресурса и да се ефикасност њене имплементације се редовно оцењује.</p>	<p>права детета Праксис Иницијатива за права особа са менталним инвалидитетом- МДРИ</p>		<p>9ц - 1 Процент буџетираности мера из Националног плана акције за децу односно другог одговарајућег политичког оквира 9ц - 2 Годишњи извештаји о имплементацији новог НПА за децу односно другог одговарајућег политичког оквира</p>		
4	КООРДИНАЦИЈА	<p>11.Комитет препоручује да држава потписница: (а) ојача улогу Савета за права детета као главног институционалног механизма за координацију на међуминистарском нивоу дајући му јасни мандат и довољно ауторитета да координира све активности везане за спровођење Конвенције на међусекторском, националном и локалном нивоу; (б) осигура да Савет добије потребне људске, техничке и финансијске ресурсе за ефикасно функционисање; (с) подстакне систематски надзор над усвајањем и спровођењем политика и препорука Одбора за права детета Народне скупштине о прописима релевантним за децу.</p>	<p>Министарство за бригу о породици и демографију Савет за права детета Влада Одбор за права детета Народне скупштине /Центар за права детета Иницијатива за права особа са менталним инвалидитетом -МДРИ</p>	до 2022. г.	<p>11а – 1 Број седница Савета за права детета 11а – 2 Број поднетих иницијатива, предлога, мишљења и анализа Савета за права детета које се односе на остваривање права детета у Републици Србији 11а – 3 Број прихваћених иницијатива, предлога, мишљења и анализа Савета за права детета које се односе на остваривање права детета у Републици Србији 11б – 1 Број ангажованог особља које пружа стручну и административнотехничку потпору за рад Савета 11б – 2 Процент повећања буџета Савета 11ц - 1 Број препорука Одбора за права детета Народне скупштине о прописима релевантним за децу 11ц - 2 Процент спроведених препорука Одбора за права детета Народне скупштине према извештају Савета за права детета</p>	Циљ 16	У РЕАЛИЗАЦИЈИ
5	РАСПОДЕЛА СРЕДСТАВА	<p>13. У светлу Општег коментара бр. 19 у вези са јавним буџетом за остваривање права детета, Комитет препоручује да држава потписница: (а) успостави поступак одређивања буџета који укључује права детета и дефинише јасна издавања за децу у релевантним секторима и органима, укључујући специфичне показатеље и системе за праћење; (б) успостави механизме за праћење и евалуацију адекватности, ефикасности и праведности расподеле средстава издвојених за спровођење Конвенције; и (с) осигура транспарентно и партиципивно буџетирање путем јавног дијалога, посебно са децом, као и одговарајућу одговорност</p>	<p>Влада Министарство за бригу о породици и демографију Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Министарство финансија Савет за права детета /Центар за социјалну</p>	до 2022. г.	<p>13а- 1 Стриктна примена функционалне класификације до нивоа класа, посебно на локалном нивоу 13а - 2 Усвојен предлог програмског буџета за локални ниво, поднет од стране СКГО, за сектор Социјалне заштите са детаљно разрађеним показатељима) 13а- 3 Унапређена постојећа програмска класификација Буџета Републике Србије, за сектор "Социјална заштита", програм "Породично-правна заштита", са припадајућим показатељима 13а- 4 Унапређена постојећа програмска класификација и припадјући показатељи за сектор "Образовање", на националном и локалном нивоу 13б– 1 Успостављени су механизми за праћење и евалуацију адекватности, ефикасности и праведности расподеле средстава издвојених за</p>	Циљ 8 Циљ 16	У РЕАЛИЗАЦИЈИ

		<p>власти, укључујући и на локалном нивоу; (d) спроведе свеобухватну процену буџетских потреба за децу и издвоји одговарајућа буџетска средства, повећа буџетска средства издвојена за друштвене секторе, посебно у областима образовања и социјалне помоћи, као и да се позабави дебалансима на основу показатеља који се односе на права детета.</p>	<p>политику Иницијатива за права особа са менталним инвалидитетом- МДРИ СКГО УНИЦЕФ МОДС Министарство просвете, науке и технолошког развоја</p>		<p>спровођење Конвенције о правима деетата 13б– 2 Број анализа и др. докумената Савета за права детета о евалуацији адекватности, ефикасности и праведности расподеле средстава издвојених за спровођење Конвенције о правима детета 13ц - 1 Министарство финансија је увело редовну праксу транспарентног и партиципативног буџетирања путем јавног дијалога 13ц - 2 Број јавних догађаја (састанака, округлих столова итд.) о планирању средстава јавних прихода за Буџет, ради остваривања права детета, на националном и локалном нивоу 13ц– 3 Број одржаних консултација са децом и родитељима 13ц– 4 Број деце и родитеља који су учествовали на јавним догађајима 13ц- 5 – Број спроведених препорука које су добијене од стране деце 13д – 1 Спроведена свеобухватна процена буџетских потреба за децу 13д– 2 Износ издвојених буџетских средстава за за програм који се односе на децу и породице са децом из области социјалне заштите и образовање и/или за класу 040 породица са децом и групу 9 образовање по функционалној класификацији 13д– 3 Израђена методологија за процену буџетских потреба</p>		
6	ПРИКУП- ЉАЊЕ ПОДАТАКА	<p>15. У светлу Општег коментара бр. 5 (2003) у вези са општим мерама имплементације, Комитет препоручује да држава потписница: (а) брзо ојача управљање информацијама и системе прикупљања података и на нивоу централних и локалних власти да би се покриле све области Конвенције. Подаци треба да буду класификовани према, између осталог, старости, полу, инвалидитету, географском положају, етничком и националном пореклу и социоекономском пореклу, како би се олакшала анализа стања све деце, а посебно оне у угроженом положају; (б) осигура да се подаци и показатељи деле међу релевантним министарствима и користе за састављање, праћење и евалуацију политика, програма и пројеката за ефикасно</p>	<p>Републички завод за статистику Министарство просвете, науке и технолошког развоја Министарство здравља Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Министарство за бригу о породици и демографију</p>	до 2022. г.	<p>15а- Програм званичне статистике укључује обавезу класификације свих података званичне статистике према старости, полу, инвалидитету, географском положају, етничком и националном пореклу и социоекономском пореклу деце 15б – 1 Кључни подаци и показатељи о положају деце су расположиви, редовно ажурирани и јавно доступни 15б – 2 Процедуре и протоколи о размени података омогућавају размену података о деци и ученицима међу релевантним институцијама 15б – 3 У законским прописима релевантним за област права детета дефинисана одредба/е која прописује размену података између надлежних органа и организација 15б - 4 Индикатори успешности имплементације препорука Комитета за права детета се редовно прате и ажурирају на годишњем нивоу</p>	Циљ 10 Циљ 16	У РЕАЛИЗАЦИЈИ

		<p>спровођење Конвенције; (с) узме у обзир концептуални и методолошки оквир наведен у извештају Канцеларије Високог комесара Уједињених нација за људска права (ОХЦХР) под називом Индикатори људских права: водич за мерење и примену приликом дефинисања, прикупљања и ширења статистичких података.</p>	<p>Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог Министарство правде Министарство унутрашњих послова Министарство омладине и спорта Министарство државне управе и локалне самоуправе Републички завод за социјалну заштиту Савет за праћење и унапређење рада органа кривичног поступка и извршења кривичних санкција према малолетницима Савет за права детета Савет за праћење примене препорука механизма УН за људска права /Центар за права детета Комесаријат за избеглице и миграције</p>				
--	--	---	--	--	--	--	--

7	<p>НЕЗАВИСНО ПРАЋЕЊЕ</p>	<p>17. У светлу Општег коментара бр. 2 (2002) о улози независних институција за људска права, Комитет препоручује да држава потписница:</p> <p>(а) убрза усвајање Закона о омбудсману за права детета који би се конкретно бавио правима детета и којим би се осигурало да то тело има овлашћење да прими, истражи и решава жалбе деце на начин који је погодан за дете и којим би се расподелило довољно људских, финансијских и техничких ресурса да се подржи рад ове канцеларије;</p> <p>(б) обезбеди приватност и заштиту деце жртава, нарочито приликом мониторинга и пратећих посета институцијама, које се спроводе у оквиру улоге Омбудсмана као Националног превентивног механизма;</p> <p>(с) обезбеди континуирано јачање капацитета и обуку особља канцеларије омбудсмана о питањима везаним за права детета.</p>	<p>Министарство за бригу о породици и демографију Министарство државне управе и локалне самоуправе Министарство финансија Омбудсман за права детета /Центар за права детета Иницијатива за права особа са менталним инвалидитетом-МДРИ</p>	<p>до 2022. г.</p>	<p>17а– 1 Народна скупштина усвојила Закон о омбудсману за права детета, којим је обезбеђено конкретно бављење правима детета и осигурана овлашћења омбудсмана за права детета односно заштитника грађана да прими, истражи и решава жалбе деце на начин који је погодан за дете 17а - 2 Конституисана институција омбудсмана за права детета 17а – 3 Износ средстава издвојених у Буџету за рад омбудсмана за права детета 17а– 4 Број ангажованог особља које пружа стручну и административнотехничку потпору за рад омбудсмана за права детета 17б- Усвојене и спроведене процедуре односно други одговарајући акт којим се обезбеђује приватност и заштита деце жртава, нарочито приликом мониторинга и пратећих посета институцијама, које се спроводе у оквиру улоге Омбудсмана за права детета односно Заштитника грађана као Националног превентивног механизма 17ц – 1 Омбудсман/Заштитник грађана има план и издвојена финансијска средства за континуирано јачање капацитета и обуку особља о питањима везаним за права детета 17ц– 2 Број особља канцеларије омбудсмана који је похађао обуке о питањима у вези са правима детета, на годишњем нивоу 17ц– 3 Број запослених у организационој јединици Заштитника грађана која је надлежна за остваривање, заштиту и промоцију права детета. 17ц – 4 Повећана буџетска средства Заштитника грађана за рад Панела младих саветника. 17ц – 5 Обезбеђене сталне просторије Заштитника грађана.</p>	<p>Циљ 16</p>	<p>У РЕАЛИЗАЦИЈИ</p>
8	<p>ШИРЕЊЕ ИНФОРМАЦИЈА, ПОДИЗАЊЕ СВЕСТИ,</p>	<p>19. Комитет понавља своју ранију препоруку из 2008. године (CRC/C/SRB/CO/1) и охрабрује државу потписницу да:</p> <p>(а) ојача своје напоре да обезбеди адекватну и систематску обуку, односно сензибилизацију у вези са правима детета професионалним групама које раде са децом и за децу, као што су чланови парламента, судије, адвокати, здравствено особље, наставници, директори школа, академици, социјални радници, медијски професионалци и други;</p> <p>(б) обрати посебну пажњу на систематско</p>	<p>Министарства која се баве правима детета у оквиру своје надлежности Министарство за бригу о породици и демографију Правосудна академија Национална академија за</p>	<p>до 2022. г.</p>	<p>19а– 1 У оквиру новог НПА за децу или другог адекватног националног документа за унапређење политика према деци, планирана мера обезбеђења адекватне и систематске обуке, односно сензибилизације у вези са правима детета професионалним групама које раде са децом и за децу, као што су чланови парламента, судије, адвокати, здравствено особље, наставници, директори школа, академици, стручни радници у социјалној заштити, медијски професионалци и други 19а– 2 - Број и процентуални однос обука о правима детета и људским правима који се налазе у Каталогу</p>	<p>Циљ 4 Циљ 16 Циљ 17</p>	<p>У РЕАЛИЗАЦИЈИ</p>

	<p>ОБУКА</p>	<p>укључивање наставе о принципима и одредбама Конвенције, на свим нивоима наставног плана и програма; (c) да посебну пажњу учешћу деце у ширењу информација о њиховим правима; (d) подстиче медије да би се осигурала осетљивост на права детета, као и укључивање деце у развој тих програма; и (e) настави са јачањем својих напора на подизању свести о Конвенцији у целој земљи, у блиској сарадњи са невладиним организацијама (НВО) и другим заинтересованим странама, а обрађујући посебну пажњу на удаљена и рурална подручја и децу из мањинских група.</p>	<p>јавну управу Републички завод за социјалну заштиту Министарство просвете, науке и технолошког развоја Савет за права детета Савет за праћење примене препорука механизма УН за људска права Влада Регулаторно тело за електронске медије Ужички центар за права детета Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог Министарство културе и информисања Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности Национална академија за јавну управу Коалиција за мониторинг права детета</p>	<p>сталног стручног усавршавања и на Листи обука од посебног значаја за образовање 19а – 3 Број чланова парламента, судија, адвоката, здравственог особља, наставника, директора школа, академика, социјалних радника, медијских професионалаца и др. који су завршили адекватне (акредитоване, где је то могуће) и систематске обуке, односно сензибилизације у вези са правима детета – на годишњем нивоу 19б – 1 У оквиру новог НПА за децу или другог адекватног националног документа за унапређење политика према деци, планирана је мера систематског укључивања наставе о принципима и одредбама Конвенције о правима детета, на свим нивоима наставног плана и програма 19б – 2 – Исходи учења дефинисани су у складу са међупредметним компетенцијама и компетенцијама за демократску културу а у складу са Општим коментаром бр. 1, компетенцијама за демократску културу Савета Европе и УНИЦЕФ-овим документима (https://www.unicef.org/crc/files/UNICEF_CRE_Toolkit_FINAL_web_version170414.pdf) 19ц – 1 У оквиру новог НПА за децу или другог адекватног националног документа за унапређење политика према деци планирана је мера обезбеђења учешћа деце у ширењу информација о њиховим правима, напр. ученички парламент 19ц – 2 Успостављени и спроведени механизми који омогућавају учешће деце у ширењу информација о њиховим правима 19ц – 3 Број јавних догађаја на којима су деца говорила о својим правима 19ц – 4 Број медијских прилога у којима деца говоре о својим правима 19ц – 5 Број дечијих иницијатива на тему промовисања права деце 19ц – 6 Број реализованих активности са децом и младима у оквиру програма „Основи безбедности деце“, пројекта „Матура“ и осталих превентивних активности Министарства унутрашњих послова-а“. У колони „Орган надлежан за испуњење/ОЦД надлежна за праћење“, предлажемо да се дода следеће: Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Министарство трговине, туризма и</p>	
--	---------------------	--	---	---	--

				<p>телекомуникација, Министарство омладине и спорта, Министарство здравља и Министарство унутрашњих послова</p> <p>19д – 1 У оквиру новог НПА за децу или другог адекватног националног документа за унапређење политика према деци планирана мера која има за циљ повећање осетљивости медија за права детета, као и укључивање деце у развој програма који се односе на права детета</p> <p>19д – 2 Јавни сервис Републике Србије у програмској шеми има редовне садржаје који се односе на права детета.</p> <p>19д – 3 У креирању ових садржаја Јавни сервис и други емитери који имају националну фреквенцију имају обавезу да консултују укључе децу у израду тих програма у складу са одредбама Конвенције и уз поштовање етичког кодекса, достојанства и приватности детета</p> <p>19д – 4 Број програма у чијем креирању деца активно учествују</p> <p>19д – 5 Број деце која су учествовала у консултацијама</p> <p>19д – 6 Број консултација са децом током креирања програма</p> <p>19е– 1 У оквиру новог НПА за децу или другог адекватног националног документа за унапређење политика према деци планирана мера за наставак јачања напора на подизању свести о Конвенцији о правима детета у целој земљи, у блиској сарадњи са невладиним организацијама (НВО) и другим заинтересованим странама, а обраћајући посебну пажњу на удаљена и рурална подручја и децу из мањинских група</p> <p>19е – 2 Број догађаја на годишњем нивоу у којима су актери НВО и друге заинтересоване стране, за подизање свести о Конвенцији: (а) у удаљеним односно руралним подручјима, (б) за децу из мањинских група</p> <p>19е – 2 Расположивост редовних средстава за подршку НВО програмима које се баве подизањем свести о Конвенцији о правима детета, с посебном пажњом усмереном на децу из удаљених и руралних подручја и децу из мањинских група</p> <p>19е – 3 – Број подржаних програма и износ средстава за програме који се баве подизањем свести о Конвенцији о правима детета, с посебном пажњом на децу из удаљених и руралних подручја и</p>	
--	--	--	--	---	--

					децу из мањинских група, на годишњем ниво		
9	ДЕФИНИЦИЈА ДЕТЕТА	21. Комитет предлаже да се донесе национални законодавни инструмент којим би се обезбедила законска дефиниција појма дете у складу са чланом 1. Конвенције. Комитет такође предлаже да држава потписница измени свој Породични закон и да уклони све изузетке који омогућавају брак за млађе од 18 година.	Министарство за бригу о породици и демографију Влада Народна скупштина /Центар за права детета	до 2022. г.	21– 1 Одговарајући закон (измене и допуне Породичног закона), са одредбом којом се обезбеђује дефиниција појма дете у складу са чланом 1. Конвенције о правима детета, усвојен у Народној скупштини 21 – 2 Измене и допуне Кривичног законика и осталих прописа који нису у складу са Чланом 1 Конвенције. 21 –3 Измене и допуне Породичног закона којима су уклоњени сви изузеци који омогућавају брак лицима млађим од 18 година, усвојене у Народној скупштини	Циљ 16	У РЕАЛИЗАЦИЈИ
10	НЕДИСКРИМИНАЦИЈА	23. Комитет апелује на државу потписницу да: а. осигура потпуну примену релевантних постојећих закона о забрани дискриминације кроз јачање јавних едукативних кампања које се баве негативним друштвеним ставовима према ромској деци, деци са сметњама у развоју, деци припадницима мањина, избеглицама и деци тражиоцима азила, деци мигрантима, деци која живе и раде на улици, ЛГБТ деци и деци са ХИВ/АИДС; б. осигура да деца која живе у руралним подручјима имају приступ квалитетном образовању, адекватној здравственој заштити и становању; с. осигура доступност довољних људских, техничких и финансијских ресурса за ефикасно спровођење Националне стратегије превенције и заштите од дискриминације за период од 2013. до 2018. године; д. уведе посебан механизам у оквиру Повереника за заштиту равноправности за решавање случајева дискриминације деце.	Министарство за бригу о породици и демографију Комесаријат за избеглице и миграције Савет за за права детета Влада Министарство просвете, науке и технолошког развоја Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог Повереник за заштиту равноправности /Центар за права детета /Центар за социјалну политику /Ужички центар за права детета Коалиција за мониторинг	до 2022. г.	23а– 1 У стратешком документу о превенцији и забрани дискриминације планирана мера јачања јавних едукативних кампања које се баве негативним друштвеним ставовима према ромској деци, деци са сметњама у развоју, деци припадницима мањина, избеглицама и деци тражиоцима азила, деци мигрантима, деци која живе и раде на улици, ЛГБТ деци и деци са ХИВ/АИДС 23а – 2 Број едукативних кампања на годишњем нивоу, које се баве негативним друштвеним ставовима према ромској деци, деци са сметњама у развоју, деци припадницима мањина, избеглицама и деци тражиоцима азила, деци мигрантима, деци која живе и раде на улици, ЛГБТ деци и деци са ХИВ/АИДС 23а – 3 Број донетих пресуда у поступцима ради заштите од дискриминације. 23а – 4 Број кривичних поступака покренутих због дискриминације и говора мржње. 23б – 1 Нови НПА садржи мере које се односе на унапређење положаја деце у руралним подручјима у смислу унапређеног приступа и квалитета образовања, здравствене заштите и становања 23б – 2 Број (процент повећања) деце из руралних подручја у односу на укупан број деце истог узраста која: (а) похађају предшколско васпитање и образовање, Б похађају обавезан Припремни предшколски програм (в) завршавају средњошколско образовање 23б – 3 Број/процент забележених случајева	Циљ 1 Циљ 3 Циљ 4 Циљ 16	У РЕАЛИЗАЦИЈИ

			<p>права детета Министарство здравља Министарство трговине, туризма и телекомуникаци ја</p>	<p>кршења примене Закона о основама система образовања и васпитања (чл.17) о обавезама родитеља односно другог законског заступника по питању уписа детета у ПУ и ОШ</p> <p>као и обавеза установе да упис изврши. Напомена: Развити индикаторе за здравствену заштиту, становање...</p> <p>23ц-1 Процент реализованости мера предвиђених Акционим планом за спровођење Стратегије превенције и заштите од дискриминације за период од 2013. до 2018. године – са подацима о ресурсима за спровођење АП(23)(Д)</p> <p>23ц-2Унапређење механизма за самостално подношење притужби деце због дискриминације Поверенику за заштиту равноправности кроз формирање засебне јединица у оквиру Стручне службе Повереника за заштиту равноправностиИ</p>			
11	НАЈБОЉИ ИНТЕРЕСИ ДЕТЕТА	<p>25. У светлу Општег коментара бр. 14 (2013) о праву детета да његови најбољи интереси имају примарни значај, Комитет препоручује да држава потписница ојача своје напоре како би се осигурало да се ово право на одговарајући начин интегрише и доследно тумачи и примењује у свим законским, управним и судским поступцима и одлукама, као и у свим политикама, програмима и пројектима који су релевантни за децу и имају утицај на децу. У том смислу, држава потписница се подстиче да развија процедуре и критеријуме којима се пружају смернице свим релевантним лицима у власти за одређивање најбољег интереса детета у свакој области и за давање потребне тежине интересима детета као примарном значају.</p>	<p>Министарство правде Министарство унутрашњих послова Министарство здравља Министарство за бригу о породици и демографију Министарство просвете, науке и технолошког развоја Министарство омладине и спорта Повереник за заштиту равноправности Заштитник грађана Правосудна академија Републички завод за социјалну заштиту</p>	до 2022. г.	<p>25 – 1 Најбољи интереси детета дефинисани као право детета, принцип/начело и обавезно правило поступања доносиоца одлука у свим законима који имају утицај на дете (Закон о правима детета, кривни закони у области образовања, социјалне заштите, малолетничког правосуђа, свеобухватни закон о деци и други) у складу са ОК 14.</p> <p>25– 2 Усвојени правилници у свим секторима којим се дефинишу смернице, процедуре и критеријуми за доследно тумачење, одређивање и примену принципа најбољих интереса детета у складу са ОК 14</p> <p>25 – 3 Креирани програми обуке о примени процедура и критеријума са смерницама свим релевантним лицима у власти за одређивање најбољег интереса детета у свакој области и за давање потребне тежине интересима детета као примарном значају</p> <p>25 – 4 Број реализованих обука и број учесника обука о примени процедура и критеријума са смерницама свим релевантним лицима у власти за одређивање најбољег интереса детета у свакој области и за давање потребне тежине интересима детета као примарном значају</p>	Циљ 16	У РЕАЛИЗАЦИЈИ

			Комесаријат за избеглице и миграције /Ужички центар за права детета Центар за права детета Коалиција за мониторинг права детета				
12	ПРАВО НА ЖИВОТ, ОПСТАНАК И РАЗВОЈ	<p>27. Комитет апелује на државу потписницу да:</p> <p>а. унапреди регионалну организацију неонаталних услуга да би се обезбедио приступ адекватним институционалним и професионалним капацитетима у складу са техничким смерницама ОХЦХР о елиминисању морталитета и морбидитета деце испод 5 година старости који се могу спречити;</p> <p>б. ојача напоре да се обезбеди то да се приступ адекватној здравственој заштити и неонаталним услугама прошири на најугроженије породице, укључујући ромске породице и оне који живе у маргинализованим и удаљеним областима;</p> <p>с. ојача здравствену заштиту ромских жена и деце путем ефикасних теренских услуга, као и да осигура да Пројекат „Здравствени медијатори“ има довољно људских, техничких и финансијских ресурса за ефикасно обављање редовних кућних посета.</p>	Министарство здравља Институт за јавно здравље Батут МИКС – УНИЦЕФ /Центар за социјалну политику	до 2022. г.	<p>27а - 1 Успостављена четири перинатална центра</p> <p>27а - 2 Усвојен нови Национални водич за неонатолошко збрињавање</p> <p>27а – 3 Успостављен систем благовременог транспорта превремено рођене деце</p> <p>27а– 4 Удео (%) порођаја са стручном помоћи</p> <p>27а - 5 Обезбеђеност новорођенчади неонаталозима (број новорођенчади на једног неонатолога)</p> <p>27а – 6 Стопа перинаталне смртности (мртворођења + умрла новорођенчад у првој недељи – 0 – 6 дана на 1000 порођаја – мртворођења + живорођења)</p> <p>27а – 7 Удео (%) новорођенчади са малом телесном масом на рођењу (мањом од 2500 грама)</p> <p>27а – 8 Стопа неонаталне смртности (умрла новорођенчад током првог месеца - 0-28 дана на 1000 живорођених)</p> <p>27а – 9 Стопа смртности одојчади (умрла одојчад на 1000 живорођених)</p> <p>27а – 10 Стопа смртности деце до пет година старости (умрла деца до навршеног петог рођендана на 1000 деце тог узраста)</p> <p>27б– 1 Обухват (%) бабињара и новорођенчади патронажном посетом у првој недељи после порођаја</p> <p>27б– 2 Обухват (%) новорођенчади патронажним посетама прве недеље по рођењу – дисагрегиран на сву новорођенчад и ону из ромских насеља, као и новорођенчад са сметњама у развоју</p> <p>27б – 3 Обухват (%) одојчади патронажним посетама – првим и поновним - дисагрегиран на сву одојчад и ону из ромских насеља, као и одојчад са сметњама у развоју</p> <p>27б – 4 Стопа смртности одојчади која живе у ромским насељима</p> <p>27б – 5 Стопа смртности деце до пет година старости која живе у ромским насељима</p> <p>27ц– 1 Занимање здравствени</p>	Циљ 3 Циљ 16	РЕАЛИЗОВАНА

				<p>медијатор/медијаторка препознато и установљено у здравственом систему</p> <p>27ц– 2 Број здравствених медијаторки</p> <p>27ц– 3 Број корисника услуга здравствених медијаторки (ромске жене и деца) на годишњем нивоу</p> <p>27ц – 4 Удео (%) општина са ромском популацијом која живи у нестандартним насељима у којима раде здравствени медијатори/медијаторке</p> <p>27ц– 5 Просечан број кућних посета ромским породицама у нестандартним насељима по здравственој медијаторки за годину дана</p> <p>(27)(Ц) – 6 Просечан број кућних посета ромским породицама у нестандартним насељима са децом предшколског узраста по здравственој медијаторки за годину дана</p>			
13	ПОШТО- ВАЊЕ СТАВОВА ДЕТЕТА	<p>29. У складу са чланом 12 Конвенције и у светлу Општег коментара бр. 12 (2009) о праву детета да се саслуша његово мишљење, Комитет подстиче државу потписницу да осигура да се ставовима деце посвети дужна пажња, у породици, у школама, у судовима и у свим релевантним административним и другим поступцима у вези са њима кроз, између осталог, усвајање одговарајућих закона, обуку стручњака, успостављање специфичних активности у школама и опште подизање свести.</p> <p>Комитет такође подстиче државу потписницу да сарађује са релевантним актерима у ширењу информација о Конвенцији и да ојача стварање смисленог простора кроз који деца могу да утичу на јавну политику.</p>	<p>Министарства правде</p> <p>Министарство унутрашњих послова,</p> <p>Министарство здравља</p> <p>Министарство просвете, науке и технолошког развоја</p> <p>Министарство за бригу о породици и демографију</p> <p>Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања</p> <p>Министарство омладине и спорта</p> <p>Повереник за заштиту равноправности</p> <p>Заштитник грађана</p> <p>Правосудна академија</p>	до 2022. г.	<p>29 – 1 Право детета да се саслуша његово/њено мишљење у процесу доношења одлука од интереса за дете дефинисани као право детета и принцип/начело и обавезно правило поступања доносиоца одлука у свим законима и стратешким документима који имају утицај на дете (Закон о правима детета, кровни закони у области образовања, социјалне заштите, здравствене заштите, правосуђа, свеобухватни закон о деци и други) у складу са ОК 12.</p> <p>29– 2 Усвојени правилници у свим секторима (образовање, социјална заштита, здравство и правосуђе) којим се дефинишу смернице, процедуре и критеријуми за доследно тумачење, одређивање и примену принципа и права детета да се саслуша њихово/њено мишљење у процесу доношења одлука од интереса за дете у складу са ОК 12.</p> <p>29 – 3 Креирани програми обуке о примени Правилника за прибављање и адекватно узимање у обзир ставова деце у свим релевантним административним и другим поступцима</p> <p>29– 4 Број реализованих обука и број учесника обука о примени Правилника за прибављање и адекватно узимање у обзир ставова деце у свим релевантним административним и другим поступцима</p> <p>29 – 5 Успостављени механизми на националном и локалном нивоу који омогућавају партиципацију деце и њихов утицај на унапређење јавних политика које их се тичу</p>	Циљ 16	У РЕАЛИЗАЦИЈИ

			Републички завод за социјалну заштиту /Центар за права детета Национална академија за јавну управу		29 – 6 Евалуација од стране деце о томе да ли је обезбеђена партиципација 29 – 7 Број и врста механизма на националном и локалном нивоу 29 – 8 Број деце чије је мишљење саслушано на годишњем нивоу 29 – 9 Број активности у школама које промовишу право деце на партиципацију (29) – 10 Број активности којима се деца подстичу да изражавају своје мишљење (29) – 11 Број извештаја о консултацијама које су вођене са децом у циљу прибављања њиховог мишљења (29) – 12 Број тела на локалном и националном нивоу у којима деца учествују и дају мишљење на теме које их се директно тичу (29) – 13 Број државних органа који су у свој рад укључивали децу, кроз тела деце и редовне консултативне процесе.		
14	РЕГИСТРАЦИЈА РОЂЕЊА	31. Комитет препоручује да држава потписница осигура потпуну примену нових прописа који омогућавају директну регистрацију рођења деце чији родитељи немају лична документа и да покрене поступак за утврђивање држављанства деце чији су родитељи без држављанства или чије држављанство није познато.	Министарство државне управе и локалне самоуправе Министарство унутрашњих послова /Београдски центар за људска права Заштитник грађана	до 2022. г.	31-1 Уједначено поступање надлежних органа у случајевима рођења детета чији родитељи немају лична документа, ради омогућавања уписа у матичну књигу рођених 31 – 2 Број и проценат деце чије рођење је регистровано, а чији родитељи немају лична документа, на годишњем нивоу 31-3 Број поднетих захтева и број лица која су остварила право на упис чињенице рођења у матичну књигу рођених у управном, односно судском поступку, на годишњем нивоу 31 – 4 Број покренутих поступака за утврђивање држављанства деце чији су родитељи без држављанства или чије држављанство није познато, на годишњем нивоу 31 – 5 Број евидентираних случајева деце чији су родитељи без држављанства 31 - 6 Број додељених држављанстава деци чији су родитељи без држављанства или чије држављанство није познато 31 – 7 Прописан поступак утврђивања држављанства	Циљ 10 Циљ 16	У РЕАЛИЗАЦИЈИ
		33. Позивајући се на Општи коментар бр. 13 о праву детета на слободу од свих облика насиља, као и на Циљ одрживог развоја 16.2 да се искорене, између осталог, сви облици насиља над децом, Комитет апелује на државу потписницу да: а. успостави законодавне и друге мере како	Министарство за бригу о породици и демографију Министарство за рад,	до 2022. г.	(33)(А) – 1 Стратегији превенције и заштите деце од насиља и припадајућем акционом плану – прописана је мера усклађивања Општег протокола и Посебних протокола о заштити деце од злостављања и насиља (33)(А) – 2 Измењени и допуњени Општи и посебни протоколи о заштити деце од злостављања и	Циљ 16 16.2	КОНТИНУИРАНО

15	ЗАШТИТА ДЕЦЕ ОД СВИХ ОБЛИКА НАСИЉА	<p>би осигурала обавезно усклађивање са Општим протоколом и Посебним протоколима о заштити деце од злостављања и насиља, као и да обезбеди да су довољни људски, финансијски и технички ресурси доступни како би се осигурало спровођење;</p> <p>b. у сарадњи са канцеларијом Омбудсмана, у његовом својству Националног превентивног механизма, успостави механизам праћења да би се осигурало да су сва деца у институцијама и алтернативном збрињавању заштићена од свих облика мучења, нечовечног или понижавајућег поступања и да осигура да та деца имају приступ поверљивим, безбедним механизмима и механизмима прилагођеним деци за жалбе у вези са лишавањем слободе, условима притвора и поступањем;</p> <p>с. осигура успостављање превентивних механизма за заштиту деце са интелектуалним и другим психосоцијалним оштећењима од било које врсте физичког или сексуалног насиља и да успостави обавезне обуке о насиљу над децом за све релевантне стручњаке;</p> <p>d. ојача националне програме за решавање проблема насиља у школама уз подршку Министарства просвете и агенција за обуку наставника, да би се успоставили стандарди, саветовање и стручна провера насиља у школама и да обезбеди обуку, укључујући и за родитеље, о ризицима насиља (на интернету);</p> <p>e. развије кампању подизања јавне свести као средства промене преовлађујућих ставова у вези са насиљем над децом и да крене у правцу нулте толеранције;</p> <p>f. осигура ефикасну сарадњу, координацију и размену података између служби за заштиту деце, полиције и правосудног система;</p> <p>g. затражи техничку сарадњу са УНИЦЕФ-ом и Светском здравственом организацијом, као средствима решавања поменутих питања.</p>	<p>запошљавање, борачка и социјална питања</p> <p>Министарство здравља</p> <p>Министарство правде</p> <p>Министарство унутрашњих послова</p> <p>Министарство просвете, науке и технолошког развоја</p> <p>Савет за права детета</p> <p>Омбудсман за права детета</p> <p>Републички и Покрајински завод за социјалну заштиту</p> <p>Комора социјалне заштите</p> <p>Завод за унапређивање образовања и васпитања</p> <p>/Ужички центар за права детета</p> <p>Центар за права детета</p> <p>Београдски центар за људска права</p> <p>Иницијатива за права особа са менталним инвалидитетом-МДРИ</p> <p>Министарство трговине, туризма и телекомуника-</p>	<p>занемаривања - донети у форми правно обавезујућих подзаконских аката – правилника.</p> <p>(33)(А) – 3 Осигурана примена Општег и посебних протокола, кроз доношење одговарајућег обавезујућег правног акта – уредбе односно правилника</p> <p>(33)(А) – 4 Број општина које су потписале међусекторске протоколе о сарадњи за имплементацију Општег и посебног протокола о заштити деце од насиља</p> <p>(33)(Б) – 1 Број посета институцијама у којима се налазе деца од стране НПМ-а и невладиних организација са којима НПМ сарађује</p> <p>15(33)(Б) - 2 Адекватно информисање деце у институцијама и алтернативном збрињавању о већ постојећим механизмима који им омогућавају да пријаве насиље на језику који дете разуме</p> <p>(33)(Б) – 3 Адекватно информисање деце у институцијама и алтернативном збрињавању о већ постојећим механизмима за подношење жалбе у вези са лишавањем слободе, условима притвора и поступањем на језику који дете разуме</p> <p>(33)(Б) – 4 Број поступања по препорукама НПМ-а у вези са лишавањем слободе, условима притвора и поступањем</p> <p>(33)(Б) – 5 Број деце која користе механизам за жалбе у вези са лишавањем слободе, условима притвора и поступањем</p> <p>(33)(Б) – 6 Успостављен поверљив, безбедан и прилагођен деци механизам за жалбе</p> <p>(33)(Б) – 7 Сва деца информисана о начинима заштите</p> <p>(33)(Ц) – 1 Успостављен је превентивни механизам за заштиту деце са интелектуалним и другим психосоцијалним оштећењима од било које врсте физичког или сексуалног насиља</p> <p>(33)(Ц) – 2 Број програма обавезне обуке о насиљу над децом за све релевантне стручњаке</p> <p>(33)(Ц) – 3 Број стручњака који су похађали обавезне обуке о насиљу над децом</p> <p>(33)(Ц) – 4 Број других форми стручног усаврашавања (едукације, трибине и сл)</p> <p>(33)(Ц) – 5 Број стручњака који су похађали друге форме стручног усаврашавања (едукације, трибине и сл)</p> <p>(33)(Ц) – 6 Број пријава насиља над децом са интелектуалним и другим психосоцијалним</p>	
----	---	--	--	---	--

			ција Правосудна академија	<p>оштећењима поднетих надлежним органима (33)(Д) – 1 Број националних програма и пројеката за унапређивање заштите од насиља у установама образовања и васпитања</p> <p>1а Израда софтвера за праћење појава насиља и дискриминације у установама образовања и васпитања</p> <p>(33)(Д) – 2 Примена упитника о безбедности школског окружења и унапређења безбедности у школама</p> <p>(33)(Д) - 3 Број поступања у вези са вршњачким насиљем</p> <p>(33)(Д) – 4 Број пријављених ситуација насиља трећег нивоа и процењених нивоа дискриминације</p> <p>(33)(Д) – 5 Број обука за запослене у образовању на тему превенције насиља и дискриминације</p> <p>5а - Број едукативних активности за родитеље на тему превенције насиља и дискриминације</p> <p>(33)(Д) – 6 Усвојени стандарди за одговор на насиље у школама и стручну проверу насиља у школама</p> <p>(33)(Е) – 1 У складу са Стратегијом превенције и заштите деце од насиља, развијена кампања подизања јавне свести као средства промене преовлађујућих ставова у вези са насиљем над децом</p> <p>(33)(Е) – 2 Број реализованих догађаја у оквиру кампање подизања јавне свести као средства промене преовлађујућих ставова у вези са насиљем над децом</p> <p>(33)(Ф) – 1 Донети унапређени Општи и посебни протоколи који уређују међусекторску сарадњу</p> <p>(33)(Ф) – 2 Унапређени прописи и процедуре који дефинишу начин размене података међу реосрима.</p> <p>(33)(Г) УНИЦЕФ и Светска здравствена организација пружају подршку у превенцији и заштити деце од свих облика насиља: (а) број спроведених пројеката уз подрку УНИЦЕФ-а односно СЗО, (б) број других инструмената техничке подршке УНИЦЕФ-а односно СЗО (анализе, евалуације, обезбеђена експертска подршка у појединим питањима превенције и заштите деце од насиља и др.)</p>			
		35. Комитет препоручује да држава чланица: а. даље ојача подизање свести и образовне програме - укључујући кампање - уз учешће деце, како	Министарство правде Министарство за рад, запошљавање,	до 2022. г.	35а- Усвојена свеобухватна Стратегија и акциони план превенције и заштите деце од насиља, уз одговарајуће учешће деце 35б – 1 Развијен родно сензитиван и усаглашен са прописима систем евидентирања и праћења	Циљ 16	КОНТИНУИРАНО

16	ЗАШТИТА ОД ЗЛОСТАВ- ЉАЊА И ЗАНЕМА- РИВАЊА ДЕЦЕ	<p>би се формулисала свеобухватна стратегија за превенцију и борбу против злостављања деце;</p> <p>b. успостави националну базу података свих случајева насиља над децом, и да спроведе свеобухватну процену размера, узрока и природе таквог насиља;</p> <p>c. обезбеди расподелу адекватних људских, техничких и финансијских ресурса заменику омбудсмана да би му се омогућило спровођење дугорочних програма за решавање основних узрока насиља и злостављања;</p> <p>d. подстакне програме у заједници с циљем спречавања и борбе против насиља у породици, злостављања и занемаривања деце укључивањем бивших жртава, волонтера и чланова заједнице, уз обезбеђивање подршке за њихову обуку.</p>	<p>борачка и социјална питања</p> <p>Министарство за бригу о породици и демографију</p> <p>Министарство просвете, науке и технолошког развоја</p> <p>Министарство унутрашњих послова</p> <p>Републички завод за социјалну заштиту и</p> <p>Покрајински завод за социјалну заштиту</p> <p>Заштитник грађана</p> <p>Савет за права детета</p> <p>/Центар за права детета</p> <p>Ужички центар за права детета</p> <p>Коалиција за мониторинг права детета</p> <p>Министарство трговине, туризма и телекомуникација</p> <p>Републичко јавно тужилаштво</p>		<p>случајева насиља у свим релевантним секторима (здравствена и социјална заштита, образовање, полиција, правосуђе, организације цивилног друштва), у складу са Стратегијом превенције и заштите деце од насиља</p> <p>35б – 2 Израђени и стандардизовани индикатори и установљен национални систем за прикупљање и анализу података о насиљу према деци, у складу са Стратегијом превенције и заштите деце од насиља</p> <p>35ц – 1 Број ангажованих лица</p> <p>35ц – 2 Број ангажованог особља које пружа стручну и административнотехничку потпору за рад Заштитника грађана за права детета и организационе јединице Заштитника грађана која се бави остваривањем, заштитом и унапређењем права детета.</p> <p>35д-Број радионица, обука, трибина и сл. за упознавање и сензибилизацију јавности о посебним видовима угрожавања права детета (вршњачко насиље, сексуално насиље, злостављање и занемаривање детета и др.), у складу са Стратегијом превенције и заштите деце од насиља</p>		
17	ЗАШТИТА ДЕЦЕ ОД ТЕЛЕСНОГ	<p>37. У светлу Општег коментара бр. 8 (2006) у вези са телесним кажњавањем, Комитет апелује на државу потписницу да:</p> <p>а. изричито законом забрани телесно</p>	<p>Министарство за бригу о породици и демографију</p> <p>Министарство</p>	до 2022. г.	<p>37а – 1 Закон о изменама и допунама Породичног закона, који садржи одредбу о изричитој забрани телесног кажњавања, донет у Народној скупштини</p> <p>37б – 1 Број пријављених случајева телесног кажњавања деце у свим окружењима</p>	Циљ 16	У РЕАЛИЗАЦИЈИ

	КАЖЊА-ВАЊА	<p>кажњавање;</p> <p>b. осигура да се забрана телесног кажњавања адекватно прати и спроводи у свим окружењима;</p> <p>с. промовише позитивне, ненасилне и партиципативне начине подизања и дисциплиновања детета кроз кампање подизања свести;</p> <p>d. осигура да се починиоци доведу пред надлежне управне и судске органе.</p>	<p>просвете, науке и технолошког развоја</p> <p>Републички завод за социјалну заштиту и</p> <p>Покрајински завод за социјалну заштиту</p> <p>/Центар за права детета</p> <p>Министарство унутрашних послова</p> <p>Републичко јавно тужилаштво</p>		<p>37б– 2 Број поступака против учинилаца повреде одредбе забране телесног кажњавања детета, спроведених пред надлежним органом у складу са законом (на годишњем нивоу, после доношења Закона о изменама и допунама Породичног закона који садржи ову одредбу)</p> <p>37б– 3 Број мера подршке позитивном родитељству укључујући број реализованих програма у ненасилном васпитавању деце</p> <p>37ц-Број кампања о промовисању позитивних, ненасилних и партиципативних начина подизања и дисциплиновања детета, у складу са Стратегијом превенције и заштите деце од насиља и припадајућим акционим планом</p> <p>37д- Број поступака против учинилаца повреде одредбе забране телесног кажњавања детета, спроведених пред надлежним органом у складу са законом (на годишњем нивоу, после доношења Закона о изменама и допунама Породичног закона који садржи ову одредбу)</p>		
18	ЗАБРАНА ДЕЧИЈИХ БРАКОВА	<p>38. Комитет препоручује да држава потписница успостави систем за праћење свих случајева који укључују дечије бракове међу етничким групама, посебно међу ромским девојчицама, и да пружи деци жртвама склониште и одговарајућу рехабилитацију и саветодавне услуге, као и да организује кампање подизања свести којима би се нагласиле штетне последице дечијег брака.</p>	<p>Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања</p> <p>Министарство унутрашњих послова</p> <p>Републички завод за социјалну заштиту</p> <p>Центар за заштиту жртава трговине људима</p> <p>УНИЦЕФ</p> <p>/Центар за права детета</p> <p>Национална коалиција за окончање дечијих бракова</p> <p>Министарство за бригу о</p>	до 2022. г.	<p>38 – 1 Развијен механизам за рано идентификовање ризика за дечији брак за професионалце у области социјалне заштите, образовања, здравствене заштите и полиције</p> <p>38 – 2 Конципиран систем праћења дечјих бракова</p> <p>38– 3 Број пријављених случајева дечијих бракова, посебно међу ромским девојчицама, на годишњем нивоу</p> <p>38– 4 Број процесуираних случајева и осуђујућих одлука везаних за дечији брак</p> <p>38– 5 Процент девојчица и жена које су ступиле у брак или заједницу као деца (пре 18. године)</p> <p>38--6 Измењен Кривични законик тако да се дечији брак санкционише као кривично дело против полне слободе.</p> <p>38 – 6 Број деце жртава којима је пружена услуга склоништа (прихватилишта), на годишњем нивоу</p> <p>38 – 7 Број деце жртава којима су пружене саветодавне услуге, на годишњем нивоу</p> <p>38 – 8 Број програма и износ средстава опредељених за програме подршке деци у ризику од дечијег брака и њиховим породицама</p> <p>38– 9 Број кампања подизања свести о штетним последицама дечијих бракова</p> <p>38– 10 Основана национална коалиција кључних актера за борбу против дечијих бракова</p>	<p>Циљ 5</p> <p>Циљ 16</p>	У РЕАЛИЗАЦИЈИ

			породици и демографију Министарство просвете, науке и технолошког развоја				
19	ДЕЦА КОЈА СУ ЛИШЕНА ПОРОДИЧНЕ СРЕДИНЕ	<p>40. Скрећући пажњу државе потписнице на Смерница за алтернативно старање о деци (Резолуција Генералне скупштине бр. 64/142, анекс), Комитет наглашава да финансијско и материјално сиромаштво, односно услови директно и искључиво повезани са таквим сиромаштвом, никада не смеју бити једино оправдање за издвајање детета из родитељског старања, прихватање детета у систем алтернативне заштите или за спречавање његове социјалне реинтеграције. У том смислу, Комитет препоручује да држава потписница:</p> <p>а. хитно смањи смештање деце млађе од 3 године у резиденцијалне установе, укључујући децу са сметњама у развоју и да убрза смештање у породицу; да осигура одговарајуће мере заштите и јасне критеријуме, посебно за ромску децу и децу са сметњама у развоју, на основу потреба и најбољих интереса детета, за утврђивање да ли дете треба сместити у систем алтернативног збрињавања;</p> <p>б. спроведе одредбе наведене у Закону о социјалној заштити из 2011. године којима се ограничава број деце по резиденцијалној установи на 50;</p> <p>с. спроведе мере за смањење броја деце у великим установама за децу са сметњама у развоју; и да осигура да се институционализација користи само као последње средство, укључујући кроз пружање информација будућим родитељима и здравственим радницима који саветују нове родитеље о правима и достојанству деце са сметњама у развоју;</p> <p>д. предузме хитне кораке како би се осигурало да се Правилник о забрањеним поступањима запослених у социјалној заштити примењује тако да деца у установама</p>	<p>Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања</p> <p>Републички завод за социјалну заштиту и Покрајински завод за социјалну заштиту</p> <p>Правосудна академија /Центар за социјалну политику</p> <p>Министарство за бригу о породици и демографију</p>	до 2022. г.	<p>40а – 1 Број деце млађе од три године на смештају у резиденцијалним установама, и удео деце са сметњама у развоју млађе од 3 године на резиденцијалном смештају, на годишњем нивоу</p> <p>40а – 2 Удео деце млађе од три године са сметњама у развоју и ромске деце на породичном смештају у укупном броју деце на смештају (резиденцијалном + породичном)</p> <p>40а – 3 Удео деце млађе од три године са сметњама у развоју и ромске деце у укупном броју деце на породичном смештају</p> <p>40а – 4 Развијеност услуга подршке биолошкој породици који се може разрадити а имају за циљ превенцију издвајања</p> <p>40б– 1 Усаглашена уредба о мрежи установа социјалне заштите са Законом о социјалној заштити</p> <p>40б– 2 Удео установа за смештај деце капацитета до 50 у укупном броју установа за смештај деце, на годишњем нивоу</p> <p>40ц- 1 Број мера и активности на годишњем нивоу министарства надлежног за социјалну заштиту, Републичког завода за социјалну заштиту у Београду и Покрајинског завода за социјалну заштиту у Новом Саду којима се промовишу права деце са сметњама у развоју</p> <p>40ц - 2 Повећан број услуга у заједници намењених деци и породицама са децом са сметњама у развоју</p> <p>40ц - 3 Годишњи обухват деце са сметњама у развоју услугама у заједници којима се превенира институционализација и подржава инклузија</p> <p>40д– 1 Број мера на годишњем нивоу (инструкција, налога инспектора социјалне заштите и др.) министарства надлежног за социјалну заштиту</p> <p>40д – 2 Број случајева на годишњем нивоу физичког или психичког злостављања и занемаривања у установама социјалне заштите, према извештајима Републичког завода за социјалну заштиту у Београду и Покрајинског завода за социјалну заштиту у Новом Саду</p>	<p>Циљ 1</p> <p>Циљ 16</p>	У РЕАЛИЗАЦИЈИ

		<p>буду ослобођена сваког физичког или психичког злостављања и занемаривања и да постоји одговорност за такво злостављање или занемаривање; да забрани употребу одвајања, физичког спутавања и изолације као средстава дисциплине; и да осигура да се најбољи интереси детета поштују приликом одлучивања о потребном и одговарајућем медицинском третману и да се ставови деце чују и узимају у обзир;</p> <p>е. осигура одговарајуће законске мере заштите и јасне критеријуме за утврђивање да ли дете треба сместити у систем алтернативног збрињавања, узимајући у обзир ставове и најбољи интерес детета, као и да спроводи такве критеријуме кроз подизање свести судија породичног суда;</p> <p>ф. ојача подршку деци и младима који напуштају установе, укључујући оне са инвалидитетом, да им омогући да се поново интегришу у друштво кроз обезбеђивање приступа адекватном становању, правним, здравственим и социјалним услугама, као и могућностима за образовање и стручне обуке; и</p> <p>г. подигне свест у друштву у циљу супротстављања соматизацији и дискриминацији деце у систему алтернативног збрињавања.</p>		<p>40д – 3 Број случајева на годишњем нивоу у којима је утврђено да постоји одговорност за злостављање или занемаривање, према извештајима Републичког завода за социјалну заштиту у Београду и Покрајинског завода за социјалну заштиту у Новом Саду</p> <p>40д – 4 Број истраживања заснованих на изјавама деце о злостављању и занемаривању</p> <p>40е– 1 Донето стручно упутство министарства надлежног за социјалну заштиту</p> <p>40е – 2 Организована обука за примену стручног упутства</p> <p>40е– 3 Годишње извештавање о спровођењу стручног упутства</p> <p>40е – 4 Број реализованих обука судија које се баве овом материјом, број полазника тих обука</p> <p>40ф – 1 Процент деце и младих који су напустили социјалну заштиту и користе услуге подршке за осамостаљивање у односу на укупан број деце и младих који су напустили социјалну заштиту на годишњем нивоу</p> <p>40ф – 2 Процент деце и младих који напуштају социјалну заштиту, који користе услуге каријерних центара и националне службе за запошљавање у односу на укупан број деце и младих који напуштају заштиту</p> <p>40ф– 3 Усвојена допуна Закона о социјалној заштити којом се уводи право деце и младих који напуштају смештај на новчану помоћ у трајању од две године, условљена активним тражењем посла</p> <p>40ф – 4 Процент деце са инвалидитетом која користе услуге подршке за осамостаљивање у односу на укупан број деце и младих који су напустили социјалну заштиту на годишњем нивоу</p> <p>40г Број кампања и др. активности за подизање свести у друштву у циљу супротстављања стигматизацији и дискриминацији деце у систему алтернативног збрињавања</p>			
20	УСВОЈЕЊА	<p>42. Комитет препоручује да држава потписница:</p> <p>а. осигура да се деца са сметњама у развоју и ромска деца не дискриминишу у процесу усвајања и да успостави програме за смањење заблуда у вези са усвајањем деце са тешким инвалидитетом и ромске деце;</p> <p>б. осигура бољу сарадњу релевантних агенција, уз довољну обуку особља, да би се</p>	Министарство за бригу о породици и демографију Центри за породични смештај и усвојење	до 2022. г.	<p>42а – 2 Повећање броја и учешћа усвојења деце са тешким инвалидитетом и ромске деце у укупном броју деце са тешким инвалидитетом и ромске деце за које је процењено да је усвојење у њиховом најбољем интересу</p> <p>42б – 1 Развијени програми подршке усвојитељима и детету</p> <p>42б – 2 Учешће усвојитеља којима је пружена подршка реализацијом наведених развијених</p>	Циљ 16	НИЈЕ РЕАЛИЗОВАНА

		обезбедила одговарајућа дугорочна подршка усвојеном детету и усвојитељима.	/Центар за социјалну политику		програма укупном броју усвојитеља на годишњем нивоу		
21	ДЕЦА СА СМЕТЊА-МА У РАЗВОЈУ	<p>44. У светлу Општег коментарабр. 9 (2006) о правима деце са сметњама у развоју, Комитет апелује на државу потписницу да усвоји приступ инвалидитету заснован на људским правима и да успостави свеобухватну стратегију како би се осигурала инклузија деце са сметњама у развоју, као и да:</p> <p>а. побољша прикупљање података о деци са сметњама у развоју и спроведе студије и анализе о ефикасности спровођења Конвенције и постојећих закона и политика;</p> <p>б. реформише систем социјалне помоћи за децу са сметњама у развоју и њихове породице у циљу побољшања његове кохерентности и координације, као и да избегава непотребну институционализацију и да спроведе кампање за подизање свести с циљем борбе против стигматизације и предрасуда према деци са сметњама у развоју;</p> <p>с. успостави законске и друге мере да би се обезбедило да деца са сметњама у развоју и деца којима је потребна стална брига и помоћ остану са својим биолошким породицама, кроз услуге за децу и родитеље, односно кроз финансијску подршку и помоћ за родитеље који нису способни да раде и стварају приход јер пружају сталну бригу и помоћ детету са сметњама у развоју;</p> <p>д. да приоритет мерама којима се олакшава потпуна инклузија деце са сметњама у развоју, укључујући и децу са интелектуалним и психосоцијалним инвалидитетом, у све области јавног живота, као што су слободне активности, брига узаједници и обезбеђивање социјалног становања.</p>	<p>Савет за права детета, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Министарство просвете, науке и технолошког развоја /Центар за социјалну политику УНДП Министарство за бригу о породици и демографију Републички завод за социјалну заштиту Покрајински завод за социјалну заштиту</p>	до 2022. г.	<p>44а— 1 Креирана адекватна база података и спроведене студије и анализе о ефикасности спровођења Конвенције о правима детета и постојећих закона и политика, ради статистичког праћења стања 44а – 2 Број студија и анализа о ефикасности спровођења Конвенције о правима детета и постојећих закона и политика које садрже релевантне податке о деци са сметњама у развоју (на годишњем нивоу) 44б– 1 Спроведено истраживање о стању подршке система социјалне заштите за децу са сметњама у развоју и њихове породице и препоруке за унапређење 44б – 2 Број кампања за подизање свести с циљем борбе против стигматизације и предрасуда према деци са сметњама у развоју (на годишњем нивоу) 44ц– 1 Број корисника услуга подршке биолошким породицама са децом са сметњама у развоју 44ц– 2 Просечан месечни број деце и младих корисника увећаног (по основу сметњи у развоју) дечјег додатка у датој години. 44ц – 3 Просечан месечни износ увећаног давања по детету које прима увећани дечји додаток у датој години (РСД и ППС).(44)(Ц) – 4 Просечан месечни број корисника додатка за помоћ и негу другог лица (ДПН) – основни и увећани, у посматраној години (0-2, 3-5, 6-14, 15-17, 18-25) 44ц – 5 Број корисника ДПН 0-17 у односу на укупан број ОСИ (0-17) година, % 44ц– 6 Број корисника ДПН 18-25 у односу на укупан број ОСИ (18-25) година, % 44ц – 7 Просечан месечни износ ДПН по кориснику у датој години, основни и увећани (РСД и ППС) 44ц– 8 Однос просечног месечног износа увећаног додатка по кориснику у датој години и просечне минималне зараде (брutto) у датој години 44ц – 9 Просечан месечни број корисника одсуства за посебну негу детета у посматраној години 44ц – 10 Просечан месечни износ накнаде по кориснику у датој години. 44ц– 11 Однос просечне месечне бруто накнаде за</p>	<p>Циљ 4 Циљ 10 Циљ 16</p>	У РЕАЛИЗАЦИЈИ

				<p>посебну негу детета по кориснику и бруто просечне месечне зараде (жена) у датој години.</p> <p>44ц- 12 Уведено ново право на финансијску помоћ родитељима који негују децу којој је неопходна стална нега и брига до успостављања услуга у заједници које омогућавају радно ангажовање родитеља и стручну негу детета.</p> <p>44д - 1 Преиспитана ефикасност и ефективност услуга социјалне заштите у заједници и механизма за образовну инклузију (педагошки асистент, ИРК итд) и њихове усклађености</p> <p>44д - 2 Правилником дефинисани услови за увођење педагошког асистента у образовно-васпитни систем</p> <p>44д- 3 Обухват деце са сметњама у развоју услугама и механизмима за инклузију у образовању и друштву (по услугама: лични пратилац детета, дневни боравак, помоћ у кући, педагошки асистент)</p> <p>44д –4 Број обука за унапређивање компетенција запослених у образовању и број учесника који примењују стечена знања и вештине у области социјалне инклузије</p>			
22	ЗДРАВ-СТВЕНА ЗАШТИТА	<p>46. У светлу Општег коментарабр. 15 (2013) о праву детета на уживање највишег могућег стандарда здравља и узимајући у обзир Циљ одрживог развоја 3, подциљ 3.1 о смањењу стопе смртности код мајки и подциљ 3.2 о окончању смртних случајева који се могу спречити код новорођенчади и деце млађе од 5 година, Комитет препоручује да држава потписница:</p> <p>а. осигура доступност и једнак приступ квалитетној основној и специјализованој здравственој заштити за сву децу у земљи, као и да ојача напоре да се обезбеди проширење приступа адекватној здравственој заштити, укључујући пренаталну бригу о неосигураним трудницама, на породице које живе у најугроженијим ситуацијама, нарочито на оне које живе у маргинализованим и удаљеним областима;</p> <p>б. распореди адекватне људске и финансијске ресурсе како би се осигурало потпуно спровођење УредбеМо националном програму здравствене заштите жена, деце и</p>	<p>Министарство здравља Републички фонд за здравствено осигурање Институт за јавно здравље Батут – извештај о раду поливалентне патронаже Институт за јавно здравље Батут – здравствено-статистички годишњак РС за одређену годину</p>	до 2022. г.	<p>46а– 1 Број трудница, породиља и деце која су неосигурана а који су здравствену заштиту у вези са трудноћом и порођајем и неонаталну и постнеонатлану здравствену заштиту користили на основу Закона о остваривању права на здравствену заштиту деце, трудница и породиља (Службени гласник РС бр. 104/2013)</p> <p>46а – 2 Удео (%) трудница које су имале четири или више антенаталних посета дисагрегирано на општу популацију трудница, најсиромашније и труднице у ромским насељима</p> <p>46а – 3 Број посета у саветовалишти за труднице по гинекологу у примарној здравственој заштити</p> <p>46а– 4 Стопа матерналне смртности (број умрлих жена због стања током трудноће, порођаја и у бабињама на 1000 живорођених)</p> <p>46б – 1 Број деце по педијатру</p> <p>46б - 2 Број развојних саветовалишта</p> <p>46б – 3 Област раног развоја деце (развојна педијатрија) укључена у курикулум основних студија медицине и специјализације педијатрије на свим факултетима</p> <p>46б – 4 Број деце предшколског узраста и број деце школског узраста по педијатру у примарној здравственој заштити дисагрегирано по општинама</p>	<p>Циљ 1 Циљ 3 3.1 3.2</p>	У РЕАЛИЗАЦИЈИ

		<p>омладине; с. ојача и повећа подршку новоизабраних здравствених медијатора ромским заједницама и обезбеди институционализацију ромских здравствених медијатора у оквиру здравственог система; d. осигура равноправан приступ саветовању и другим здравственим услугама подршке за децу са сметњама у развоју; e. подржи јавно заступање и ангажовање медија да се баве знањем, ставовима и праксом у циљу подстицања имунизације и да примењује „Техничке смернице ОХЦХР о примени приступа заснованог на људским правима у спровођењу политика и програма за смањење и окончање морталитета и морбидитета који се могу спречити код деце испод 5 година старости“ (А/НRC/27/31). f. у потпуности имплементира Међународни кодекс маркетинга замене мајчиног млека, као и да развије национални програм за заштиту, промоцију и подршку дојењу кроз свеобухватне кампање. Мајке треба да се на одговарајући начин подрже кроз структуре саветовања у болницама, клиникама и заједници, а иницијатива „Болница пријатељ беба“ треба да се спроводи широм земље.</p>	<p>Републички завод за статистику МИКС -УНИЦЕФ /Центар за социјалну политику Комесаријат за избеглице</p>	<p>и областима у Србији 46б – 5 Обухват (%) живорођене деце скринингом за слух 46б – 6 Укључена примена стандардизованих инструмената за процену развоја детета у свакодневну праксу педијатара и патронажних сестара 46ц – 1 Дефинисан и правно уређен одговарајући програм едукације за радно место здравствене медијаторке кроз формално образовање, номенклатуру занимања и реализовано запошљавање здравствених медијаторки у домовима здравља, као и програм њиховог континуираног стручног усавршавања – у складу са Стратегијом за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Србији за период од 2016. до 2025. године 46в– 2 Радно место здравствене медијаторке је систематизовано, а број медијаторки је повећан (до 2025. године) – у складу са Стратегијом за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Србији за период од 2016. до 2025. године 46д – 1 Обухват (%) деце (са тешкоћама и сметњама у развоју) услугама развојних саветовалишта у односу на укупан број деце предшколског узраста дисагрегирано по областима и општинама 46д – 2 Број општина које имају развојно саветовалиште 46д – 3 Број области које имају развојно саветовалиште са кадром који одговара популацији деце предшколског узраста 46д – 4 Број организационих јединица које се баве развојном педијатријом у установама секундарне и терцијарне здравствене заштите 46д – 5 Постојање дефинисаног минималног пакета услуга за децу са сметњама у развоју 46д – 6 Број домова здравља који су успоставили програм саветовања са родитељима деце са тешкоћама и сметњама у развоју примењујући водич за скрининг и дијагностику и интервенције са децом са поремећајима из аутистичног спектра 46е-1 Донет План комуникације у циљу подстицања имунизације. 46е – 2 Направљени приручници за медијске кампање и социјални маркетинг о важности имунизације за здравствене раднике и здравствене установе</p>	
--	--	--	---	---	--

				<p>46e– 3 Број реализованих медијских кампања намењених јачању свести о значају имунизације деце</p> <p>46e– 4 На сајтовима здравствених установа – ПЗЗ и виших нивоа су редовно ажуриране странице са информацијама о имунизацији и најчешћим питањима и одговорима за родитеље</p> <p>46e– 5 Обележавање недеље имунизације – 21-27 април у целој Србији</p> <p>46e– 6 Обухват деце имунизацијом за одређене болести дисагрегирано за сву децу до пет година старости и децу у ромским насељима</p> <p>46ф– 1 Број реализованих кампања</p> <p>46ф– 2 Обележавање светске и националне недеље дојења према календару здравља</p> <p>46ф– 3 Усвајање националног програма за заштиту, промоцију и подршку дојењу у РС</p> <p>46ф – 4 Потрошња млечне формуле у породиштима према броју живорођене деце дисагрегирано по породиштима</p> <p>46ф – 5 Број пријављених случајева кршења Кодекса о рекламирању замена за мајчино млеко</p> <p>46ф– 6 Број породишта која спроводе 8 препоручених клиничких пракси за заштиту и промоцију дојења</p> <p>46ф– 7 Број породишта која имају 80% едукованог кадра у области заштите и промоције дојења у последњих 5 година</p> <p>46ф– 8 Број пружених услуга у саветовалишту за труднице по гинекологу</p> <p>46ф – 9 Процент домова здравља у којима постоји редовна услуга “Школа за родитељство” и припреме за порођај</p> <p>46ф– 10 Обухват (%) трудница услугама “Школе за родитељство” дисагрегирано за све труднице и оне из ромских насеља(46)(Г) – 4 Процент породишта који су акредитовани по новим стандардима за породишта и неонатологију</p> <p>46ф– 11 Обезбеђени услови за остваривање породично о ријентисане развојне неге и контакта “кожа на кожу” на свим јединицама интензивне неонатолошке неге</p> <p>46ф– 12 Процент жена које су биле у истој соби са дететом након порођаја</p> <p>46ф– 13 Процент деце чији први оброк није био мајчино млеко</p> <p>46ф – 14 Процент деце која су икада дојена</p>	
--	--	--	--	--	--

					46ф – 15 Процент искључиво дојене одојчади млађе од шест месеци 46ф– 16 Процент преобладајуће дојене одојчади млађе од шест месеци		
23	МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ	48. Комитет препоручује да услуге менталног здравља у заједници буду на лако доступне и да се предузму кораци потребни за јачање превентивног рада, посебно у кућном окружењу и центрима за бригу. Такође препоручује да се број дечијих психијатара и психолога повећа.	Министарство здравља Институт за јавно здравље Батут /Центар за социјалну политику	до 2022. г.	48– 1 Број служби за ментално здравље у установама примарне здравствене заштите (домовима здравља) 48 – 2 Обезбеђеност услуга деци предшколског узраста, школског узраста и студентима дечјим психијатрима (број дечјих психијатара на 10000 или 100000 деце предшколског узраста, школског узраста, студената) 48 – 3 Обезбеђеност приступа услугама деци предшколског узраста, школског узраста и студентима психолозима (број психолога који раде са децом на 10000 или 100000 деце предшколског узраста, школског узраста, студената) 48– 4 Број услуга пружених по детету предшколског, школског узраста или студенту по дечјем психијатру 48– 5 Број радионица посвећених очувању и унапређењу менталног здравља деце и адолесцената у школи, здравственој установи или заједници по областима и општинама	Циљ 3 Циљ 16	У РЕАЛИЗАЦИЈИ
24	ЗДРАВЉЕ АДОЛЕСЦЕНАТА	50. У светлу Општег коментара бр. 4 (2003) у вези са здрављем адолесцената, Комитет препоручује да држава потписница: а. развије свеобухватну едукацију прилагођену узрасту о сексуалном и репродуктивном здрављу, укључујући информације о планирању породице и контрацептивним средствима, о опасностима ране трудноће и превенцији и лечењу сексуално преносивих болести; б. осигура несметани приступ сексуалним и репродуктивним здравственим услугама, укључујући поверљиво саветовање и модерна контрацептивна средства за адолесценткиње и адолесценте; с. реши учесталост узимања дроге од стране деце и адолесцената кроз, између осталог, тачно и објективно информисање деце и адолесцената, као и учење животних вештина, о спречавању злоупотреба супстанци (укључујући дуван и	Министарство здравља Министарство просвете, науке и технолошког развоја Институт за јавно здравље Батут /Ужички центар за права детета Центар за права детета	до 2022. г.	50а - 1 Број реализованих обука прилагођених узрасту о сексуалном и репродуктивном здрављу, укључујући информације о планирању породице и контрацептивним средствима, о опасностима ране трудноће и превенцији и лечењу сексуално преносивих болести 50а – 2 Развијени програми о здрављу и доступни кроз школе или саветовалишта за младе 50а– 3 Број реализованих програма у саветовалиштима за адолесценте или школама о репродуктивном здрављу младих 50а – 4 Број саветовалишта за адолесценте који активно пружају услуге овој популационој групи 50а– 5 Број часова физичког и здравственог васпитања у другом циклусу основног образовања, као и примена ваннаставних активности за примену међупредметне компетенције Одговоран однос према сопственом здрављу 50б – 1 Број пружених услуга по педијатру у саветовалишту за адолесценте 50б – 2 Обухват деце и адолесцената имунизацијом против хепатитиса Б и ХПВ 50б – 3 Обухват адолесцената контрацепцијом	Циљ 3 Циљ 16	У РЕАЛИЗАЦИЈИ

		алкохол), као и да развије приступачно лечење од зависности од дроге прилагођено младима и услуге смањења штете.			506 – 4 Стопа малолетничких трудноћа 506 – 5 Стопа малолетничких прекида трудноће 506 – 6 Стопа малолетничких бракова 50ц – 1 Учесталост (преваленција) употребе дроге међу адолесцентима 50ц – 2 Учесталост пушења међу адолесцентима 50ц – 3 Учесталост пијења међу адолесцентима 50ц – 4 Број лиценцираних или акредитованих центара за лечење болести зависности у државном и приватном здравственом сектору		
25	ЖИВОТНИ СТАНДАРД	<p>52. Комитет скреће пажњу на Циљ одрживог развоја 1, подциљ 1.3 о спровођењу одговарајућег националног система социјалне заштите и пратећих мера за све и препоручује да држава потписница:</p> <p>а. размотри одржавање циљаних консултација са породицама и децом, укључујући оне породице и децу у осетљивим ситуацијама, посебно ромске породице, као и са организацијама цивилног друштва које се баве дечијим правима, у циљу јачања стратегија и мера за смањење сиромаштва деце;</p> <p>б. ојача подршку деци која живе испод границе сиромаштва, посебно породицама са једним родитељем, породицама са четворо или више деце и породицама са децом са сметњама у развоју, као и да обезбеди да мере социјалне заштите пружају довољно за стварне трошкове пристојног живота деце, укључујући трошкове релевантне за њихово право на здравље, исхрану, образовање, адекватан смештај и воду и хигијену;</p> <p>с. преиспита своје законодавство, политике и програме о становању у циљу спречавања и отклањања бескућништва, узимајући у обзир посебне потребе деце, укључујући ромску децу, децу са сметњама у развоју, њихове породице и младе који напуштају алтернативно збрињавање.</p> <p>д. размотри адекватност новчане помоћи деци са становишта обезбеђивања минималног животног стандарда и приступа у смислу информисања, домета и процедура прилагођених кориснику;</p> <p>е. поједностави административне процедуре и одредбе</p>	<p>Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања</p> <p>Министарство просвете, науке и технолошког развоја СИПРУ</p> <p>Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре</p> <p>/Центар за социјалну политику</p> <p>Министарство здравља</p> <p>Министарство за бригу о породици и демографију</p>	до 2022. г.	<p>52а – 1 Број циљаних консултација са породицама и децом, укључујући оне породице и децу у осетљивим ситуацијама, посебно ромске породице, као и са организацијама цивилног друштва које се баве правима детета, у циљу јачања стратегија и мера за смањење сиромаштва деце</p> <p>52а – 2 Број деце, посебно ромске деце, укључене у консултације</p> <p>52а – 3 Број организација цивилног друштва које се баве правима детета, укључених у консултације</p> <p>52б– 1 Просечан месечни број домаћинстава са децом корисника НСП у датој години према типу домаћинства (једнородитељска са 1, 2 и 3+ деце, двоје одраслих са 1, 2, 3+ деце, вишегенерацијска са децом, са децом са сметњама у развоју)</p> <p>52б– 2 Просечан месечни број домаћинстава са децом корисника НСП у датој години у односу на укупан број домаћинстава са децом</p> <p>52б – 3 Удео броја деце корисника НСП у укупном броју сиромашне деце (по дефиницији апсолутног и релативног сиромаштва)</p> <p>52б– 4 Износ НСП и ДД по типу домаћинства (једнородитељско, 2 одрасла + 1 дете, 2 одрасла + 2 деце) у односу на апсолутну и релативни линију сиромаштва</p> <p>52б - 5 Просечни месечни број корисника НСП старости 0-26 година посебно за сваку старосну групу. Приказати укупно за све кориснике и раздвојено за кориснике који остварују право на увећану НСП</p> <p>52б- 6 Удео корисника НСП старости 0-26 година , који истовремено остварују и право на дечији додатак. Укупно за сваку старосну групу.</p> <p>52б- 7 Удео деце из домаћинства која су у ризику од сиромаштва која примају НСП</p> <p>52б- 8 Удео деце из домаћинства која су у ризику од сиромаштва која примају ДД</p>	<p>Циљ 1</p> <p>Циљ 16</p>	У РЕАЛИЗАЦИЈИ

		подршке за приступ новчаној помоћи за породице које живе у најугроженијим ситуацијама.			52ц- Спроведено истраживање политике и програма становања посебно осетљивих група, са фокусом на децу и препорукама за унапређење законодавства 52д- У оквиру Националног плана акције за децу или другог одговарајућег документа за унапређење политика, планирана мера преиспитивања адекватности новчане помоћи деци са становишта обезбеђивања минималног животног стандарда и приступа у смислу информисања 52е- Административне процедуре подршке за приступ новчаној помоћи за породице које живе у најугроженијим ситуацијама поједностављене кроз ревизију Закона о социјалној заштити		
26	УТИЦАЈ КЛИМАТ-СКИХ ПРОМЕНА НА ПРАВА ДЕТЕТА	53. Комитет скреће пажњу на подциљ 13.5 Циљева одрживог развоја о промовисању механизма за подизање капацитета за делотворно планирање и управљање у области климатских промена и препоручује да држава потписница прикупи разврстане податке који идентификују врсте ризика са којима се суочавају деца у разним катастрофама.	Министарство заштите животне средине Министарство унутрашњих послова /Центар за права детета	до 2022. г.	53 – 1 Сачињена анализа врсте ризика са којима се суочавају деца у разним катастрофама 53– 2 Методологија за процену ризика од природних катастрофа је сензитивна на питања која се односе на децу 53– 3 Формирана база података који идентификују врсте ризика са којима се суочавају деца у разним катастрофама	Циљ 13 13.5	У РЕАЛИЗАЦИЈИ
27	ОБРАЗОВАЊЕ	55. У светлу Општег коментарабр. 1 (2001) о циљевима образовања и узимајући уобзир Циљ одрживог развоја 4, подциљ 4.1 и 4.2 да се осигура да до 2030. године све девојчице и дечаци заврше бесплатно, праведно и квалитетно основно и средње образовање и да имају приступ квалитетном раном дечијем развоју, бризи и предшколском образовању, Комитет препоручује да држава потписница: а. развије програме, као и праћење и евалуацију таквих програма за смањење стопе напуштања школе; б. ојача напоре на промовисању инклузивног образовања за сву децу, нарочито за најугроженију децу, као и да осигура да је адекватна људска, финансијска и техничка подршка доступна у спровођењу одредаба наведених у Закону о основама система образовања и васпитања; с. обезбеди свој деци са сметњама у развоју право на инклузивно образовање у редовним школама, независно од сагласности родитеља, као и да обучи и именује	Министарство просвете, науке и технолошког развоја Министарство здравља Комесаријат за избеглице и миграције /Београдски центар за људска права Ужички центар за права детета	до 2022. г.	"55а – 1 Сачињен програм за смањење стопе напуштања школе 55а – 2 Модел за превенцију раног напуштања образовања примењен у свим школама 55а – 3 Информациони систем у образовању обезбеђује поуздане податке о стопи осипања 55а– 4 Стопа осипања из основног и средњег образовања 55а – 5 Сачињен програм подршке за децу у вишим разредима основне школе (6, 7. и 8. разред) који би их додатно оснаживао с обзиром да је у том периоду стопа напуштања највећа 55б - 1 Усвојен акциони план за инклузивно образовање 55б– 2 – Број ИОП 1 и ИОП 2 за децу и ученике у систем образовања и васпитања 55б – 2 а- Број и процентуални однос установа образовања и васпитања које су додатно финансијски подржане од стране донатора за пружање подршке наставницима у примени инклузивног образовања (донаторски грантови) и одрживи резултати 55б – 3 – Стопа напуштања образовања смањена, нарочито за децу/ученике са инвалидитетом,	Циљ 4 4.1 4.2	У РЕАЛИЗАЦИЈИ

		<p>специјализоване наставнике и стручњаке у интегрисаним одељењима који пружају индивидуалну подршку и дужну пажњу деци са сметњама у развоју, и да реши проблем мања логпеда и квалификованих стручњака за децу са менталним и психосоцијалним сметњама;</p> <p>d. даље ојача напоре да се побољша приступ квалитетном образовању у руралним срединама и у малим градовима, укључујући приступ предшколском, средњем и високом образовању, нарочито за угрожене групе;</p> <p>e. олакша учешће и укључивање ромске деце у образовање на свим нивоима и подигне свест међу наставницима и члановима.</p>		<p>децу/ученике ромске националности</p> <p>55б – 3 а– Процент деце миграната из прихватних центара која похађају обавезне нивое образовања</p> <p>55б– 4 Број и резултати реализованих закључака седница Координационг тела за праћење примене Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња, укључујући и резултате пројеката који су реализовани уз подршку Координационог тела;</p> <p>55б – 5 - Деца и ученици који су укључени у систем образовања и васпитања кроз инклузивно образовање постижу напредак кроз мере подршке</p> <p>55б – 6 Повећана финансијска средства за инклузивно образовање</p> <p>55б– 6 Постојање локалних политика за успостављање финансијске и друге неопходне подршке</p> <p>55б – 7 Број ученика са тешкоћама у развоју код којих је исказана потреба за прилагођеним уџбеницима</p> <p>55б – 8 Број прилагођених уџбеника обезбеђених за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом</p> <p>55б – 9 Број образовно-васпитних установа које испуњавају техничке стандарде којима се осигурава несметано кретање и приступ деци, ученицима и одраслима са инвалидитетом</p> <p>55ц – 1 Број реализованих обука за наставнике за рад са децом са сметњама у развоју</p> <p>55ц – 2 – Број пружене подршке деци и ученицима кроз израду ИОП1 и ИОП2 у односу на укупан број деце/ученика у систему</p> <p>55ц – 3 – Број и процентуални пораст на нивоу шклске године, стручњака који пружају подршку деци, ученицима и наставницима за одрживо укључивање у систем, као што су педагошки асистенти за ромску децу/ученике, педагошки асистенти за децу/ученике са сметњама у развоју, андрагошки асистенти</p> <p>55ц– 4 Опис посла специјализованих стручњака</p> <p>55д – 1 Број вртића, предшколских и средњих школа у руралним срединама као и високообразовне институције</p> <p>55д– 2 Број наставника у руралним срединама повећан процентуално у односу на укупна број ученика</p> <p>55д – 3 Број ученика у руралним срединама повећан процентуално у односу на укупна број ученика</p> <p>55д– 4 Број затворених школа</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>55д – 5 Повећан број ученика у руралним срединама</p> <p>55е – 1 Праћење броја ромске деце у школама, повезивање са бројем деце која су напустила школу</p> <p>55е -1а – Из Програма наставе и учења уклоњени су садржаји који носе предрасуде и стереотипно приказивање ромског народа</p> <p>55е– 2 Сачињен програм за рад са наставницима и стручним сарадницима о психолошким и педагошким саветовалиштима о култури Рома</p> <p>55е – 3 Број обука које су организоване за наставнике и стручне сараднике о култури Рома и број обучених</p> <p>55е– 4 Број ученика који похађају изборни предмет/програм Ромски језик са елементима националне културе на ниову школске године и процентуално праћење повећања заинтересованости</p> <p>55е – 5 У програму наставе и учења укључене су наставне јединице о култури и традицији ромског народа(55)(Е) – 6 Број спроведених радионица са већинском популацијом на којима се шири култура Рома</p> <p>55е – 7 Број ученика уписаних у средње школе на основу афирмативне акције</p> <p>55е – 8 Број ученика који су завршили одговарајућу средњу школу након што су уписани на основу афирмативне акције</p> <p>55е) – 9 Број младих уписаних на факултете на основу афирмативне акције у једној академској години</p> <p>55е – 10 Број младих који завршавају универзитетске студије након што су уписани на основу афирмативне акције</p> <p>55ф– 1 Број општина које финансирају мере додатне подршке образовању</p> <p>Предлог за измену индикатора:</p> <p>55ф – 2 Број и процентуални однос испуњених препорука ИРК за остваривање додатне подршке</p> <p>55ф – 3 Број стручњака доступан за решавање индивидуалних потреба ученика</p> <p>55ф – 4 Уведени механизми за решавање индивидуалних потреба ученика</p> <p>55г – 1 Процент ромских насеља којима је локацијски доступан Припремни предшколски програм</p> <p>27(55)(Г) – 2 % деце која похађају предшколско (разврстан по урбано-рурално, образовању</p>	
--	--	--	--	---	--

					<p>родитеља) 27(55)(Г) – 3 Бесплатан вртић за децу примаоце НСП 27(55)(Г) – 4 Број новоизрађених вртића и % повећања капацитета 27(55)(Г) – 5 Број места у предшколским установама и % повећања капацитета 27(55)(Г) – 6 Број пријава за упис у предшколску установу које су одбијене на годишњем нивоу услед недостатка места 27(55)(Г) – 7 Сачињен програм за рад са наставницима и сарадницима 27(55)(Г) – 8 Број обука које су организоване за наставнике и сараднике 27(55)(Г) – 9 укупан % деце која похађају предшколско образовање (урбано-рурално, по образовању родитеља)</p>		
28	<p>ДЕЦА ИЗБЕГЛИЦЕ И ТРАЖИОЦИ АЗИЛА</p>	<p>57. У светлу Општег коментара бр. 6 о поступању с децом без пратње и раздвојеном децом ван њихове земље порекла, Комитет препоручује да држава потписница: а. успостави правичне и ефикасне поступке за азил који се спроводе на начин прилагођен за дете, и са процедуралног и са материјалног аспекта, а којима се систематски идентификују деца без пратње или раздвојена деца и упућују на одговарајућу заштиту и подршку, као и да, у том смислу, размотри измену важећег националног законодавства, укључујући Закон о азилу; б. осигура потпуно укључивање деце тражилаца азила и деце избеглица која су без пратње или раздвојена у постојећи систем заштите деце; обезбеди смештај у хранитељским породицама или другим смјештајним капацитетима који су адекватни за њихов узраст, пол и потребе, у складу са проценама најбољег интереса спроведеним на индивидуалној основи; и да успостави специјализоване услуге за децу са емоционалним, психијатријским и бихевиоралним проблемима; с. осигура да се свој деци која траже азил систематски пружају информације о њиховим правима и обавезама, поступцима за азил и расположивим услугама, како би се спречило да прибегну спавању без крова над главом због страха од депортације, као и да предузме</p>	<p>Министарство унутрашњих послова Комесаријат за избеглице и миграције Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Центри за породични смештај и усвојење Влада /Београдски центар за људска права Комесаријат за избеглице и миграције Министарство за бригу о породици и</p>	до 2022. г.	<p>57а– 1 Развијени формулари и упитници прилагођени деци 57а – 2 Израда подзаконског акта којим се уређују адекватне, транспарентне и деци прилагођене независне процедуре за процену узраста деце без пратње 57а– 3 Постојање обучене особе за децу у свакој полицијској станици и на сваком граничном прелазу, у центру за азил и другом објекту намењеном за смештај тражилаца, која је додатно обучена за рад са децом и може да се стара о поштовању права неприпаћене деце, упућивању у релевантне службе у складу са правилником, и да сноси одговорност у том погледу 57а)-4 Запослени у центрима за азил као и прихватним центрима обучени су да примењују Приручник за поступање са малолетним тражиоцима азила без пратње у Републици Србији 57б– 1 Број деце тражилаца азила на смештају у хранитељским породицама и другим адекватним смештајним капацитетима 57б – 2 Развијене специјализоване услуге за децу са емоционалним, психијатријским и бихевиоралним проблемима 57б – 3 Број деце са емоционалним, психијатријским и бихевиоралним проблемима корисника специјализованих услуга 57б – 4 Број стручних радника у социјалној заштити и број деце по социјалном раднику којима је постављен старатељ у односу на минималне стандарде</p>	<p>Циљ 3 Циљ 16</p>	У РЕАЛИЗАЦИЈИ

		<p>неопходне кораке за заштиту деце без пратње од кријумчара;</p> <p>d. осигура потпуно поштовање принципа забране протеривања и олакша приступ систему азила за децу којој је потребна међународна заштита у складу са члановима 6, 22 и 37 Конвенције;</p> <p>e. гарантује право на стицање српског држављанства за сву децу која тренутно бораве у држави потписници, која би иначе била без држављанства, без обзира на сопствени правни статус или правни статус родитеља.</p>	<p>демографију Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републички завод за социјалну заштиту</p>	<p>57б – 5 Број обучених хранитељских породица које могу да воде адекватну бригу о непраћеној и раздвојеној деци</p> <p>57б – 6 Постојање засебних смештајних центара за децу без пратње са обученим особљем за рад са децом</p> <p>57ц – 1 Креирани и дистрибуирани информативни материјали у свим центрима за азил и другим смештајним капацитетима, полицијским станицама и другде, са детету прилагођеним и приступачним информацијама, на језику које дете разуме, о правним аспектима дететовог положаја у Србији, укључујући и информације о функционисању система азила и правима које дете има у складу са позитивним прописима</p> <p>57ц– 2 Успостављен формализован протокол о прекограничној сарадњи надлежних органа Србије са суседним државама у вези питања која су од значаја за заштиту деце без пратње од трговине људима и кријумчарења, као и за случајеве раздвајања породица</p> <p>57д - 1 Број малолетних странаца за које су донета решења о враћању и број малолетних странаца за које су донета решења о отказу боравка и забрани уласка у Републику Србију</p> <p>57д- 2 Број деце која су ушла у поступак реадмисије</p> <p>57д - 3 Број деце која су се добровољно вратила у земљу порекла</p> <p>57е– Измена закона о држављанству којим се регулише ово питање — предлог МУП: обрисати индикатор.</p>			
29	ДЕЦА ПРИПАДНИЦИ НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА	<p>59. Комитет апелује на државу потписницу да:</p> <p>a. спроводи кампање на свим нивоима и у свим покрајинама које имају за циљ решавање негативних ставова према Ромима у друштву у целини, као и да предузме ефикасне мере за спречавање насиља и говора мржње према Ромима;</p> <p>b. процени посебну ситуацију ромске деце и предузме мере да олакша њихов приступ мерама социјалне заштите и програмима социјалне интеграције, укључујући кроз побољшање културне осетљивости обезбеђених услуга и подешавање обима социјалних програма.</p>	<p>Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Савет за права детета Влада Републички завод за социјалну заштиту и Покрајински завод за социјалну</p>	до 2022. г.	<p>59а - 1 Број спроведених кампања које имају за циљ решавање негативних ставова према Ромима у друштву у целини</p> <p>59а – 2 Број извршених санкција за говор мржње и насиље према Ромима</p> <p>59а – 3 Број кривичних пријава</p> <p>59а – 4 Број процесуираних пријава</p> <p>59б– 1 У оквиру Националног плана акције за децу или другог документа за унапређење политика у области социјалне заштите, прописане су мере и процедуре за олакшање приступа услугама и програмима социјалне заштите ромској деци</p> <p>59б– 2 Тренинзи за стручне раднике у социјалној заштити и запослене у образовним институцијама за културно осетљиву комуникацију и поступање</p> <p>59б – 3 Број обучених стручњака</p>	Циљ 16	У РЕАЛИЗАЦИЈИ

			<p>заштиту</p> <p>/Београдски центар за људска права</p> <p>Министарство за бригу о породици и демографију</p> <p>Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог</p>		<p>596 – 4 Број обука</p> <p>596 – 5 Број услуга социјалне заштите (нпр. свратиште) интегрисаних у систем</p>		
30	ДЕЦА КОЈА ЖИВЕ И РАДЕ НА УЛИЦИ	<p>61. Комитет препоручује да држава потписница:</p> <p>а. процени број деце која живе односно раде на улици и коригује студије о узроцима њиховог положаја;</p> <p>б. спроводи, надгледа и оцењује Посебан извештај о дечијем просјачењу у Републици Србији, уз активно учешће деце која живе и раде на улици;</p> <p>с. осигура да је подршка, посебно реинтеграција са породицом или смештање у систем алтернативног збрињавања, обезбеђена уз пуно поштовање најбољег интереса детета и да се даје дужна пажња њиховим ставовима у складу са њиховим годинама и зрелости.</p>	<p>Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања</p> <p>Министарство за бригу о породици и демографију</p> <p>Републички завод за социјалну заштиту</p> <p>Влада</p> <p>Министарство унутрашњих послова</p> <p>Комунална милиција</p> <p>ЈЛС-Градови</p> <p>/АСТРА</p> <p>ЦИМ</p> <p>МОДС</p>	до 2022. г.	<p>61а– 1 Усаглашена дефиниција деце која живе и раде на улици која ће бити прихваћена у свим релевантним институцијама</p> <p>61а – 2 На основу усаглашене дефиниције, систематски се прикупљају подаци о деци која живе и раде на улици, дисагрегирани према полу, узрасту, месту боравка</p> <p>61а - 3 Спроведена анализа о деци у уличној ситуацији у Србији</p> <p>61б – 1 Усвојена Национална стратегија за заштиту деце укључене у живот и рад на улици</p> <p>61б– 2 Усвојен Протокол за заштиту деце укључене у живот и рад на улици који утврђује надлежности и мере, поступке и активности државних органа и јавних служби, начин целовите размене информација, одговорности, механизам за контролу, праћење примене и евалуацију предузетих мера, одређује тимове стручњака за њихово спровођење и тело које ће координисати њихове акције и заједничко поступање</p> <p>61б– 3 Измењен Закон о јавном реду и миру како би се искључила прекршајна одговорност детета за просјачење</p> <p>61б – 4 Измењени прописи којима се уређују евиденције, како би се утврдили начини препознавања дечјег просјачења и дечјег рада, дефинисали индикатори за праћење појаве и обезбедило целовито праћење случајева дечјег просјачења</p> <p>61б– 5 Измењени прописи којима се уређују надлежности, овлашћења и послови комуналне</p>	<p>Циљ 1</p> <p>Циљ 16</p>	У РЕАЛИЗАЦИЈИ

				<p>полиције како би се прописала обавезујућа обука комуналних полицајаца за рад са децом, а посебно ра рад са децом укљученом у живот и рад на улици</p> <p>61ц – 1 Број и врста дугорочних програма за подршку и реинтеграцију деце укључене у живот и рад на улици, подељен по томе да ли их спроводе државне социјалне установе или ОЦД, и буџетска средства издвојена за спровођење тих програма (по програму)</p> <p>61ц– 2 Број деце укључене у програме подршке и реинтеграције (разврстано према узрасту, полу, месту порекла, етничком и социјалном пореклу)</p> <p>61ц – 3 Број деце укључене у живот и рад на улици корисника услуга смештаја, по врсти услуге</p> <p>61ц– 4 Број деце укључене у живот и рад на улици која су издвојена из породице</p> <p>61ц – 5 Удео деце која су изложена просјачењу у укупном броју деце која су смештена у хранитељске породице</p> <p>61ц – 6 Удео деце која су изложена просјачењу у укупном броју деце која су смештена у институционалне облике бриге</p> <p>61ц – 7 Удео деце која су су изложена просјачењу у укупном броју деце која су реинтегрисана у породице</p> <p>61ц– 8 Израђена евалуација ставова деце о нивоу укључености током процеса одлучивања о смештају у алтернативне видове бриге/ реинтеграцију у породице</p>		
31	СЕКСУАЛНА ЕКСПЛОАТАЦИЈА И ТРГОВИНА ЉУДИМА	<p>63. Комитет препоручује да држава потписница:</p> <p>а. успостави адекватне и координисане механизме за идентификацију и заштиту деце жртава трговине људима, укључујући систематску и правовремену размену информација између надлежних службеника, као и да ојача капацитете полицајаца, граничне полиције, инспектора рада и социјалних радника за идентификовање деце жртава трговине људима;</p> <p>б. осигура да деца жртве трговине људима добијају специјализовану негу, подршку и одговарајући смештај.</p>	<p>Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања</p> <p>Министарство за бригу о породици и демографију</p> <p>Министарство унутрашњих послова-</p> <p>Канцеларија Националног координатора за сузбијање</p>	до 2022. г.	<p>63а - 1 Број случајева трговине децом на којима су координисано сарађивали органи, јавне службе и ОЦД које се баве заштитом деце жртава трговине људима, на годишњем нивоу, укључујући и према полу, узрасту, националној припадности, месту порекла, врсти експлоатације, типу органа/организације укљученог у координисани рад</p> <p>63а - 2 Број поступака за идентификацију деце жртава трговине људима, на годишњем нивоу, укључујући и податак о броју одбачених пријава, према подносиоцу пријаве, узрасту, полу, врсти експлоатације, националној припадности, месту порекла, годишње</p> <p>63а - 3 Број реализованих програма обуке професионалаца укључених у идентификацију деце жртава трговине људима, на годишњем нивоу, укључујући и број обучених службеника, према</p>	<p>Циљ 16</p> <p>У РЕАЛИЗАЦИЈИ</p>

			<p>трговине људима, Центар за заштиту жртава трговине људима</p> <p>/АСТРА</p> <p>Републички завод за социјалну заштиту</p>	<p>институцији, врсти и нивоу обуке</p> <p>63а – 4 Израђене Стандардне оперативне процедуре поступања са жртвама трговине људима, са посебним освртом на децу жртве</p> <p>63б – 1 Број и врста специјализованих програма и услуга за децу жртве трговине људима</p> <p>63б – 2 Број и врста стандардизованих и лиценцираних специјализованих услуга за децу жртве трговине људима</p> <p>63б – 3 Број деце жртава трговине људима која су добила специјализовану помоћ, подршку и смештај, у складу са својим узрастом, тј. услуге посебно развијене за помоћ и подршку деци жртвама трговине људима (психолошка, правна, медицинска, материјална, осигурање безбедности, смештај, реинтеграција у систем образовања, социјална инклузија), на годишњем новоу, укључујући и податке о врсти пружаоца услуге</p> <p>63б – 4 Просечно трајање подршке и реинтеграције детета жртве у оквиру специјализованих програма и услуга</p>			
32	<p>ПРИМЕНА МАЛОЛЕТНИЧКОГ ПРАВОСУЂА</p>	<p>65. У светлу Општег коментара бр. 10 (2007) о правима деце на малолетничко правосуђе, Комитет апелује на државу потписницу да у потпуности усклади свој систем малолетничког правосуђа са Конвенцијом и другим релевантним стандардима. Конкретно, Комитет апелује на државу потписницу да:</p> <p>а. хитно успостави специјализоване објекте и поступке суда за малолетнике са одговарајућим људским, техничким и финансијским ресурсима, као и да обезбеди да специјализоване судије стално добијају одговарајућу обуку;</p> <p>б. осигура пружање квалификоване и бесплатне правне помоћи деци у сукобу са законом у раној фази поступка и током правног поступка;</p> <p>с. осигура да се алтернативне мере за притвор, као што су диверзионе мере, условна казна, посредовање, саветовање или услуге у заједници, у потпуности спроводе где год је то могуће, као и да обезбеди да се притвор користи као последње средство и на најкраћи могући временски период и да се редовно прегледа у циљу укидања;</p>	<p>Министарство правде, Савет за праћење и унапређење рада органа кривичног поступка и извршења кривичних санкција према малолетницима</p> <p>Правосудна академија</p> <p>Влада</p> <p>/Центар за права детета</p> <p>Републички завод за социјалну заштиту</p>	<p>до 2022. г.</p>	<p>65а – 1 Развијен континуирани специјализовани програм обуке у складу са релевантним међународним стандардима и план обука за све судије и тужиоце који суде у овој материји и ажуриран на годишњем нивоу</p> <p>65а– 2 Број обука и број полазника – судија и тужилаца који поступају у овим предметима</p> <p>65б- Закон о бесплатној правној помоћи који води рачуна о приступу правди рањивим групама, донет у Народној скупштини</p> <p>65ц- – 1 Усвојен подзаконски акт уз Закон о изменама и допунама Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица који предвиђа спровођење алтернативних мера за притвор</p> <p>65ц – 2 Обезбеђени људски, технички и финансијски ресурси за спровођење алтернативних мера за притвор које су доступне у целој земљи</p> <p>65ц – 2 Савет за праћење и унапређење рада органа кривичног поступка и извршења кривичних санкција према малолетницима прати примену алтернативних мера за притвор у целој земљи на годишњем нивоу</p> <p>65д – 1 Усвојен подзаконски акт уз Закон о изменама и допунама Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити</p>	<p>Циљ 16</p>	<p>У РЕАЛИЗАЦИЈИ</p>

		d. у случајевима када је притвор неизбежан, обезбеди да су услови притвора у складу са међународним стандардима, укључујући у погледу приступа образовању и здравственим услугама.			малолетних лица који регулише услове притвора према малолетницима у складу са међународним стандардима 65д– 2 Савет за праћење и унапређење рада органа кривичног поступка и извршења кривичних санкција према малолетницима прати примену притвора према малолетницима у целој земљи на годишњем нивоу		
33	ДЕЦА ЖРТВЕ И СВЕДОЦИ ЗЛОЧИНА	67. Комитет препоручује да држава потписница: а. предузме мере да усклади Законик о кривичном поступку и Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица и да искључи могућност испитивања посебно осетљивих сведока; б. убрза успостављање поступака прилагођених деци и осигура да се разговори обављају на одговарајући начин, у одсуству оптуженог и од стране адекватно обученог судског особља, да би се спречила поновна виктимизација и траумирање деце. Праћење претходних закључних запажања и препорука Комитета о Факултативном протоколу о продаји деце, дечијој проституцији и дечијој порнографији	Министарство правде Влада Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Врховни касациони суд Републичко јавно тужилаштво Савет за праћење и унапређење рада органа кривичног поступка и извршења кривичних санкција према малолетницима Правосудна академија Републички завод за социјалну заштиту Министарство одбране /Центар за права детета	2022.	67а- Закон о изменама и допунама Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица који садржи одредбе о заштити деце оштећених и сведока у складу са међународним стандардима донет у Народној скупштини 67б – 1 Доступност услуга подршке деци оштећеним и сведоцима у кривичном поступку и њиховим породицама на нивоу целе земље 67б– 2 Услуге подршке деци оштећеним и сведоцима у кривичном поступку су финансиране из буџета РС 67 – 3 Постојање смерница за правосудне органе за поступање са децом у кривичним поступцима у складу са међународним стандардима 67б – 4 Савет за праћење и унапређење рада органа кривичног поступка и извршења кривичних санкција према малолетницима прати примену мера заштите деце оштећених и сведока у кривичном поступку у целој земљи на годишњем нивоу 67б– 5 Постојање континуиране обуке за стручњаке који раде са децом оштећеним и сведоцима у кривичном поступку (судије, тужиоци, полиција, адвокати, стручњаци центара за социјални рад, пружаоци услуга) и плана обуке, ажурираних на годишњем нивоу 67б– 6 Број обука, број обучених стручњака	Циљ 16	У РЕАЛИЗАЦИЈИ

		<p>69. Понављајући своје раније препоруке (CRC/C/OPSC/SRB/CO/1), Комитет апелује на државу потписницу да хитно предузме све неопходне мере за спровођење наведене препоруке, а посебно да:</p> <p>а. успостави у домаћем законодавству изричиту дефиницију злочина продаје деце и осигура да је она укључена у релевантно законодавство у складу са члановима 2 и 3 Факултативног протокола;</p> <p>б. предузме све неопходне мере за решавање проблема продаје деце, дечије проституције и трговине женама у сексуалне сврхе у ромским заједницама;</p> <p>с. успостави и врши вантериторијалну надлежност над свим злочинима почињеним према Факултативном протоколу без примене критеријума двоструког криминалитета;</p> <p>д. ојача свој систем социјалне заштите тако да обухвати сву децу жртве кривичних дела почињених према Факултативном протоколу, укључујући ромску децу, децу избеглице и тражиоце азила, интерно расељену децу, децу мигранте и децу погођену миграцијама;</p> <p>е. предузме све неопходне мере да се успостави механизам за рехабилитацију, опоравак и реинтеграцију деце жртава злочина почињених према Факултативном протоколу.</p> <p>Од државе потписнице се захтева да, у свом следећем извештају, Комитету достави информације о питањима наведеним у претходном ставу.</p> <p>Праћење претходних закључних запажања и препорука Комитета о Факултативном протоколу о деци у оружаном сукобу.</p>	<p>Министарство правде Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Влада /АСТРА</p>	<p>до 2022. г.</p>	<p>69а-Продаја деце инкриминисана у кривичном законодавству на начин који је у складу са члановима 2 и 3 Факултативног протокола; Видети (63)(А) и (63)(Б)</p> <p>69б- Број и врста превентивних програма спроведених у ромској заједници, посебно програма које спроводе ромске организације, укључујући и податак о броју учесника, врсти програма, месту спровођења, организацији/служби која је спровела активности, висини средстава уложених у програме</p> <p>69ц-Измена закона, којом се успоставља универзална надлежност</p> <p>69д - 1 Број услуга социјалне заштите које користе деца жртве кривичних дела почињених према Факултативном протоколу, укључујући ромску децу, децу избеглице и тражиоце азила, интерно расељену децу, децу мигранте и децу погођену миграцијама, без дискриминације, укључујући специјализоване услуге, по општини, полу, узрасту, врсти кривичног дела, врсти експлоатације</p> <p>69д - 2 Број притужби за непружање услуга социјалне заштите ромској деци, деци избеглицама и тражиоцима азила, интерно расељеној деци, деци мигрантима и деци погођеној миграцијама</p> <p>69д – 3 Број и врста специјализованих услуга за децу жртве трговине људима доступних према општини</p>	<p>Циљ 16</p>	<p>У РЕАЛИЗАЦИЈИ</p>
<p>34</p>	<p>ПРАЋЕЊЕ КОНВЕНЦИЈЕ И ФАКУЛТА-</p>	<p>71. Комитет понавља своје претходне препоруке (CRC/C/OPAC/SRB/1) и конкретно апелује на државу потписницу да:</p> <p>а. измени своју изјаву дату приликом ратификације Факултативног протокола у којој се истиче да војно способно лице може изузетно бити регрутовано у календарској години у којој навршава седамнаест година, на сопствени захтев или за време ратног стања, и да је усклади са Законом о војној, радној и материјалној обавези;</p>	<p>Министарство одбране Министарство спољних послова /АСТРА Београдски центар за људска права</p>	<p>до 2022. г.</p>	<p>71а- Измењена изјава дата приликом ратификације Факултативног протокола у којој се истиче да војно способно лице може изузетно бити регрутовано у календарској години у којој навршава седамнаест година, на сопствени захтев или за време ратног стања и усклађена изјава са Законом о војној, раној и материјалној обавези</p> <p>71б- Донета је законска одредба којом се изричито инкриминише регрутовање деце од стране недржавних оружаних група</p> <p>71ц- Измењен закон тако да се за ова дела уводи</p>	<p>Циљ 16</p>	<p>У РЕАЛИЗАЦИЈИ</p>

	ТИВНИХ ПРОТОКОЛА	<p>b. успостави у домаћем законодавству одредбу којом се изричито инкриминише регрутовање деце од стране недржавних оружаних група;</p> <p>c. успостави и врши вантериторијалну надлежност над злочинима почињеним према Факултативном протоколу без примене критеријума двоструког криминалитета;</p>			универзална надлежност		
35		72. Од државе потписнице се захтева да, у свом следећем извештају, Комитету достави информације о питањима наведеним у претходном ставу.	Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог	до 2022. г.	72- Достављање информације о питањима наведених у претходном ставу у следећем извештају	Циљ 16	РЕАЛИЗОВАНА
	36	73. Комитет препоручује да држава потписница, у циљу даљег јачања остваривања права детета, ратификује Факултативни протокол уз Конвенцију о правима детета о комуникацијским процедурама.	Министарство за бригу о породици и демографију Народна скупштина	до 2022. г.	73- Донет закон о ратификацији Факултативног протокола уз Конвенцију о правима детета о комуникацијским процедурама, којим се дозвољава подношење индивидуалних представки	Циљ 16	НИЈЕ РЕАЛИЗОВАНА
	37	74. Комитет препоручује да држава потписница, у циљу даљег јачања остваривања права детета, ратификује главне инструменте за заштиту људских права које још увек није потписала, а то је Међународна конвенција о заштити права свих радника миграната и чланова њихових породица.	Народна скупштина /Центар за права детета Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања	до 2022. г.	74- Донет Закон о ратификацији Међународне конвенције о заштити права свих радника миграната и чланова њихових породица	Циљ 16	НИЈЕ РЕАЛИЗОВАНА
38	САРАДЊА СА РЕГИОНАЛНИМ ТЕЛИМА	75. Комитет препоручује да држава потписница настави да сарађује са Саветом Европе на спровођењу Конвенције и других инструмената за заштиту људских права, како у држави потписници тако и у другим државама чланицама Савета Европе.	Министарство за бригу о породици и демографију Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог Влада Народна скупштина	до 2022. г.	75- Укључивање Савета Европе у консултације приликом израде државних извештаја и спровођење Конвенције	Циљ 16	РЕАЛИЗОВАНА

39	ПРАЋЕЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ О ПРИМЕНИ КОНВЕНЦИЈЕ	76. Комитет препоручује да држава потписница предузме све одговарајуће мере како би се осигурало да су препоруке садржане у овим закључним запажањима у потпуности спроведене. Комитет такође препоручује да други и трећи периодични извештај, писани одговори на листу питања државе потписнице и ова закључна запажања буду широко доступни на језицима земље.	Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог	24.5.2022.г.	76- Достављање информације у следећем извештају	Циљ 16	РЕАЛИЗОВАНА
		77. Комитет позива државу потписницу да достави свој комбиновани четврти и пети периодични извештај до 24. маја 2022. године и да у њега укључи информације о праћењу ових закључних запажања. Извештај треба да буде у складу са усклађеним смерницама за извештавање специфичним за међународне уговоре Комитета, које су усвојене 31. јануара 2014. године (CRC/C/58/Rev.3) и не би требало да прелази 21.200 речи (видети резолуцију Генералне скупштине бр. 68/268, став 16). У случају да је поднет извештај који прелази утврђену границу броја речи, од државе потписнице ће бити затражено да скрати извештај у складу са поменутом резолуцијом. Ако држава потписница није у позицији да прегледа и поново поднесе извештај, превод истог за потребе разматрања од стране уговорног тела не може бити гарантован.	Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог	24.5.2022.г.	77-1 Формирана Радна група за израду периодичног извештаја 77-2 Одржане јавне консултације о извештају 77-3 Израђен Нацрт извештаја и објављен на интернет страници министарства 77-4 Влада усвојила извештај 77-5 Извештај преведен на енглески језик и достаљен УН Комитету 77--6 Извештај доступан јавности	Циљ 16	У РЕАЛИЗАЦИЈИ
		78. Комитет такође позива државу потписницу да достави ажуриран основни документ, који не прелази 42.400 речи, у складу са захтевима за заједничким основним документом у усклађеним смерницама за извештавање сходно међународним уговорима о људским правима, укључујући смернице о заједничком основном документу и документима специфичним за међународне уговоре (HRI/GEN/2/Rev.6, поглавље I) и Резолуцију Генералне скупштине бр. 68/268 (ст. 16).	Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог	24.5.2022.г.	78- Израђен извештај на основу Смерница за извештавање УН-а	Циљ 16	У РЕАЛИЗАЦИЈИ